

ELAN GO

GLASILO DEL. ORGANIZACIJE ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

Pismo iz Severne Amerike

Elan Monark v ZDA in Kanadi

Sejem športne opreme 1985 v Las Vegasu: Ingemar Stenmark, njegova soproga in Bojan Križaj

Na kratko bi vas rad seznanil s splošno klimo na področju smučarskega »businessa« v Severni Ameriki in s tem, kako sta v to vključeni naši firmi ELAN MONARK v ZDA in Kanadi.

Prodajna sezona za naslednje leto, oziroma naslednjo zimsko sezono je v polnem teku. Po končanih sejmih v Münchnu, Las Vegasu in Montrealu že lahko damo realno oceno o uspešnosti naše prodaje, kot tudi lahko domnevamo, kako so se in se bodo odrezali nekateri naši glavni konkurenti.

V ZDA se je prodaja — zaključevanje začelo že s sejmom v Denverju, ki je bil prve dni februarja. Ta sejem je namenjen izključno specializiranim trgovcem, članom združenja. Sejem v Denverju je vedno tudi prvi pokazatelj za naslednjo sezono, saj se tu ameriški trgovci prvič se-

znajo z novostmi, prodajnimi programi in seveda s cenami. Nekateri proizvajalci, predvsem pa Rossignol in Head, imata izredno agresivne prodajne programe in tudi cenovno sta najbolj konkurenčna. Ker je Rossignol lanske cene celo znižal, so morali tudi ostali proizvajalci hočeš nočeš temu slediti in svoje cene prilagoditi. Tako je tudi letos borba za trg in prodajo neusmiljena.

Sicer pa je klima na trgu ugodna, trgovci so za nakupe dobro razpoloženi, kar je pripisati dejstvu, da so konec sezone zaključili brez odvečnih, neprodanih zalog. Da na trgu obstaja določen optimizem, je potrdil sejem v Las Vegasu, ki je najpomembnejši na tem kontinentu. Ne samo, da je bil sejem dobro obiskan, ampak je

(Nadaljevanje na 2. strani)

Mogočno dvigalo portoroške Marine je dvignilo s podstavka novo jadrnico Elan 19; še nekaj metrov po kopnem in odprta ji bo »morja široka cesta«.

Natečaj »Mladi o Elanu« je med osnovnošolci širom po Sloveniji naletel na precejšen odziv: med 645 literarnimi, likovnimi, kiparskimi in fotografskimi prispevki so si kolektivno nagrado — med drugim tudi obisk Elana, prislužile učenke in učenci 7. b razreda OŠ Bratov Polančič iz Maribora (več na strani ...)

26. maja 1985 so delavci Oddelka jadrnalnih letal slavili pomembno delovno zmago — izdelano je bilo že stoto jadrnalno letalo tipa DG-300 ELAN

Elan Monark v ZDA in Kanadi

(nadaljevanje s 1. strani)

po podatkih SIA (organizator sejma) zabeležen tudi rekorden uspeh pri zaključevanju.

ELAN si je z dobro pripravljanim prodajnim programom (tudi mi smo morali spreminjati cene) in z izredno ugodnim odzivom na nov design pri vrhunskih modelih že v Denverju zagotovil dobro štartno pozicijo za uspešno prodajo. To se je potrdilo tudi v Las Vegasu, kjer je bil izredno dober obisk in odziv trgovcev. Stanje v prodaji je tako po končanem sejmu za približno 15% boljše kot v istem obdobju lani, že lanska sezona pa je bila za nas uspešna. Seveda pa bosta prodaja in zaključevanje trajala tja do konca meseca maja. Vse kaže, da lahko pričakujemo zaključek leta s približno 10% višjo prodajo. Elan se je letos na sejmu v Las Vegasu predstavil z novo opremo, saj je bila prejšnja že precej dotrajana in je bila ta investicija nujno potrebna. Po mnenju vseh je nov razstaveni prostor, (ki bo v tej izvedbi nekaj naslednjih let) lep, predvsem pa zelo funkcionalen. Delo in življenje na našem razstavnem prostoru sta en popoldan popestrila s svojo prisotnostjo tudi Ingemar Stenmark in Bojan Križaj. Več kot tri ure sta dajala avtograme in se slikala z več kot 100 trgovci.

Naj zaključim s poročanjem iz Amerike in se na kratko dotaknem še naše dejavnosti v Kanadi. Tudi tu je seveda glavna in lahko bi rekli vsa aktivnost usmerjena v prodajo in zaključevanje. Seveda pa se Kanada popolnoma razlikuje od Združenih držav. Tu so zahteve drugačne. Predvsem pa je ta trg po svoji moči veliko manjši, saj absorbira le nekje do 200.000 parov alpskih in nekaj manj tekaških smučí (v primerjavi s cca 1.100.000 pari v ZDA). Obseg trga in pa tipičnost trga, da kupuje v glavnem poceni smučí, sta glavni vzrok temu, da se firma z ustvarjenim prometom izredno težko prebija in da so zato vsake večje akcije za pospeševanje prodaje (ki so vedno povezane z dokajšnjimi stroški) praktično onemogočene. Bistveno večjega prometa v bodoče ne bo mogoče doseči s prodajo smučí, saj smo lani prodali čez 30.000 parov, zato je izhod v razširitvi asortimana. Zaradi

tega smo v resnih razgovorih z Alpino Žiri o prevzemu zastopstva za kanadsko tržišče, ki naj bi steklo z letom 1986. Tudi v Kanadi je ta čas glavni sejem za to tržišče, ki je vsako leto v Montrealu, že za nami.

Vendar pa se ne da primerjati z ameriškim sejmom, saj sta bila obisk in posel izredno skromna, celo veliko slabša kot lani. Kaj je temu vzrok, je težko pojasniti, saj sezona tu ni bila slaba. Znano pa je, da so kanadski trgovci lovci na cene in da čakajo na še ugodnejše ponudbe in morebitne ugodne nakupe starih zalog.

Trenutno stanje v prodaji v naši firmi niti ni slabo in smo v primerjavi z istim obdobjem lani v bistveno boljšem položaju. To pa v glavnem zato, ker smo v času pred sejmom dobro zaključili, ker smo do 15. marca zaključevali in prodajali po lanskim cenam, medtem ko smo veleprodajne cene po 15. marcu nekoliko povišali. Kljub boljšemu trenutnemu položaju pa je pred kanadsko firmo še težka naloga, saj mora do konca leta prodati vsaj še za 700.000 \$, če hoče pokriti stroške. Pred nami je sicer še sejem v Calgaryju, ki pa poslovno nikoli ni močan, tako da bo za doseg cilja izredno pomembno, kako bomo pripravljani na prodajo v sezoni, to je jeseni, ko trgovci naročajo dodatne količine. Poleg ustrezne zaloge za to prodajo bo treba pripraviti poseben program prodaje in seveda bo tu pomembno tudi stališče tovarne Elan, da firmi v Kanadi res omogoči ugodno nabavo cenejših modelov (mogoče v II. kvaliteti, neprodano zalogo ipd.).

Seveda bi bile dobrodošle tudi kakršnekoli propagandne akcije v jeseni, kar pa bo verjetno težko izvedljivo. Je pa kanadsko tržišče težavno ne samo zaradi poznih naročil, cenovnih vojn, ampak tudi zato, ker vsak hoče nekaj svojega, svoj design ipd. Zato je izredno težko usklajevati te želje med proizvodnjo in trgovci. Tržno gledano je situacija v Kanadi dosti težja kot v ZDA in bo izredno težko doseči zastavljene cilje, ki pa ob dobrem delu na trgu, skrbnem gospodarjenju in pa ob pomoči in sodelovanju matične firme niso nedosegljivi, če nam ob realizaciji vsega prej naštetega ne bo zagodla naslednja zima.

Herman Poklukar

Trgovski potniki firme »Elan Monark« na sejmu v Las Vegasu v družbi Stenmarka in Križaja

Zbor gorenjskih aktivistov v Krpinu je uspel

9. junija je bil v Krpinu v Begunjah sedemnajsti zbor gorenjskih borcev-aktivistov in zapornikov.

Slavnostni govornik je bil član Sveta republike in narodni heroj Rudolf Hribnik-Svarun, prireditev pa so popestrili tudi »Avseniki« s svojim enournim nastopom.

Ocenjujejo, da se je zbora udeležilo nad 5.000 ljudi.

S. K.

**BEGUNJE 85
40 LET OSVOBODITVE
9. 6.**

**XVII. ZBOR AKTIVISTOV, BORCEV
IN ZAPORNIKOV GORENJSKE.**

Del udeležencev proslave v Krpinu

Prvo četrletje po novem

POROČILO o gospodarjenju in poslovnih rezultatih v I. četrletju 1985

1. UVOD

Pred nami je prvi obračun v letu 1985, sestavljen skladno z novimi predpisi, ki so pričeli veljati 1. 1. 1985. Da ne bomo zahajali v podrobnosti, naj omenimo:

— dohodek se je zaradi pomembnih sestavin, ki po novih predpisih tvorijo stroške, v primerjavi z letom 1984 pomembno zmanjšal,

— obresti in delovna skupnost skupnih služb se spremljata in izkazujeta na stroškovni in dohodkovni strani,

— vse zaloge so revalorizirane tako, kakršen je bil doslej sistem pri revalorizaciji osnovnih sredstev.

Pri tem pa moramo omeniti še dvojce:

— da podatki skoraj v celoti, razen redkih izjem, niso primerljivi z letom 1984,

— da tudi ni primerjave s planskimi podatki, ker je načrt narejen po staremu zakonu o celotnem prihodu.

Če zanemarimo te formalnosti v zvezi s sestavljanjem obračuna, nam številke vseh vrst pokazateljev povedo:

— da inflaciji nismo kos, vsi indeksi pokazatelji presegajo normalna gibanja, ki bi bila rezultat razuma in dela,

— če izvajamo cene transportnih storitev, drobnega inventarja in energije, so izhodne cene bolj narasle kot cene vhodnim surovinam,

— amortizacija bo v letošnjem letu dosegla občutno večjo vrednost kot v preteklem letu,

— ob izkazu četrletnega rezultata so ostale nedotaknjene pozitivne razlike med planskimi in dejanskimi cenami.

— nismo pa popolni v poročanju, če ne omenimo obresti, dosegle so že stopnjo 62%. To nas še bolj zavezuje, da dosledno, po možnosti pa pospešeno, uresničujemo načrtovano politiko formiranja obratnih sredstev.

2. REZULTATI GOSPODARJENJA

Edino, kar z zanesljivostjo lahko zapišemo, ko primerjamo lanskeletne in letošnje podatke in jih primerjamo z načrtom, je podatek o celotnem prihodu, ki izkazuje znesek 2.558 milijard in je za 141,5% večji kot lani, letni načrt pa je dosežen z 22,9%. Zadnjih pet let smo v tem času letni načrt celotnega prihoda izpolnili od 14% do 18%.

ELAN še vedno ostaja v zunanjetrgovinski bilanci visoko pozitiven, različno sicer po temeljnih organizacijah, vendar izvozi precej več kakor uvozi. Drugače pa je z devizno bilanco, kjer z razpolagalno pravico 40\$ od ustvarjenih 100\$, ne moremo zadovoljiti vsem potrebam. Da produkcija normalno poteka, si pomagamo s kratkoročnimi blagovnimi krediti za uvoz repromateriala, surovin in rezervnih delov.

Izrazito izpostavljenih investicijskih naložb v osnovna sredstva v prvem kvartalu ni bilo. Uresničuje se načrt, da so nam v letošnjem letu na voljo zmanjšana sredstva za te namene zaradi pospešenega formiranja lastnih obratnih sredstev.

Ob zaključku pregleda poslovanja lahko trdimo:

— da uspevamo v vseh poslovnih vidikih voditi politiko s projekti, ki uspevajo doma in predvsem na področju mednarodne menjave dela,

— ob teh rezultatih nismo zanemarili osebnega in skupnega standarda. Osebni dohodki dosegajo dokaj visoko poprečje.

— ne moremo pa biti zadovoljni, pa ne zato, ker ničesar nismo naredili, z obračanjem zalog. Če so zaloge gotovih izdelkov in nedovršene proizvodnje rezultat v pretežni meri sezonske prodaje ter permanentne proizvodnje, to za surovine in trgovsko blago ne velja.

— Temeljne organizacije Inštitut, Vzdrževanje in Delovna skupnost skupnih služb so I. četrletje poslovno skladno s sprejetim programom, rebalansi načrtov niso bili potrebni.

3. ZAKLJUČEK

Da bomo uresničili letošnji gospodarski načrt, ki ni toliko v končni številki celotnega prihoda, kot v tem:

— da moramo zagotoviti del lastnih obratnih sredstev in se tudi dinarsko razdolžiti,

— da moramo pokriti vse negativne tečajne razlike.

Iz tega sledijo naloge:

1.) da nas ne bo presenetilo polletje ali tretje četrletje, bomo še bolj kot doslej mesečno spremljali naše poslovanje, predvsem bomo posvetili posebno pozornost stroškom, kako se gibljejo v primerjavi s planom,

2.) da bomo posvetili posebno skrb nabavi surovin, drobnega inventarja in trgovskega blaga, v tem smislu da bodo zaloge minimalne in obračanje čim hitrejše. S tem v zvezi bomo ob letošnji inventuri poskrbeli, da izločimo in po potrebi odprodamo nekurantne in neidoče zaloge.

Pavel Koder

Splovitev jadrnice ELAN 19 v portoroški marini

5. aprila 1985 ob 10.46 je prva jadrnica Elan 19 ob prisotnosti številnih gostov doživela svoj morski krst in ponosno izplula v portoroški zaliv — Srečno!

Minilo je manj kot leto dni od splovitve prve jadrnice nove generacije ELAN 31 in že so delavci TOZD Plastika pripravili prijetno presenečenje, ko so 5. aprila 1985 splovili še eno novo jadrnico — ELAN 19.

To je manjša družinska jadrnica, kot nalašč za naš Jadran, s pomično kobilico, majhnim vgrezom in veliko površino jader. Skrbno je na-

črtovana tudi notranjost, ki nudi pravo udobje štirim jadrncem. Taki so bili zaključki povabljenih novinarjev, ki so komaj čakali, da se bodo na ta vetrovni dan prvič popeljali po Portoroškem zalivu. Kljub precej močni burji so se vsi vračali zadovoljni in prepričani v dobro konstrukcijo nove Elanove jadrnice.

I. V.

Obisk iz sosednje Italije: Naš generalni zastopnik za prodajo Elanovih plovil v Italiji »Vitalco« iz Milana je sredi aprila letos s skupino svojih trgovcev obiskal Elan v Begunjah in portoroško marino — v skupini je bilo 40 njihovih prodajalcev iz raznih krajev Italije. Ogledali so si celotno proizvodnjo v Begunjah, poslastica pa je bila vožnja z vsemi našimi plovili po portoroškem zalivu.

Takole pa se je prva skupina kljub hladnemu in vetrovnemu vremenu odpravljala na jadrnanje z jadrnico Elan 31

DG-500 ELAN v zaključni fazi razvoja

Prototip dvosedežnega jadralnega letala z vgrajenim motorjem kmalu nared

Prvo laminirano jadralno letalo — dvosed DG-500 ELAN, ki bo imelo lastni motor za dviganje

»Če v zaključni fazi razvoja ne bo večjih zapletov, potem bo prototip dvosedežnega jadralnega letala z vgrajenim motorjem z oznako DG-500 ELAN letos jeseni že opravil poskusni polet,« daje besedo dipl. ing. strojništva Tone Čerin, konstruktor jadralnih letal in odgovorni vodja projekta. Novo jadralno letalo bo tako novo Elanovo »železo v ognju« v ostri mednarodni konkurenci, v kateri si lahko obetamo tudi ugodnih rezultatov.

»Prvi in najpomembnejši razlog, zakaj smo šli sredi 1981. leta v ta zahteven projekt, je bil, da tržišče na področju sodobnih dvosedežnih jadralnih letal v armirani plastiki še ni zasičeno. Poleg tega vlada za ta tip letala precejšen interes tudi pri nas doma. DG-500 ELAN pa bo dopolnil obenem paleta jadralnih letal tipa DG ELAN.«

Kako ste si zamislili realizacijo projekta?

»Najprej je bilo potrebno določiti konstrukcijsko zasnovo, torej kakšno naj bo to letalo v primerjavi z obstoječimi in kaj naj prinese novega. Prevladujoče je bilo stališče, naj bi nov tip letala ponudili v več inačicah. Paleta uporabnosti tega dvoseda bi se s tem močno povečala in zadovoljila tako jadralce začetnike, kot tudi vrhunske

tekmovalce. Prva inačica DG-500 ELAN je namenjena šoli jadriranja, druga nadaljevanju šolanja s preletom, tretja naj bi se pohvalila z vrhunskimi sposobnostmi, četrta, najzahtevnejša, bo imela vgrajen tudi uvlačljiv motor, s katerim bomo dosegli neodvisnost štarta ob tem, da jadralne sposobnosti letala ne bodo okrnjene.

Zatem se je bilo potrebno odločiti, kateri verziji pri razvoju dati prednost. Odločili smo se, da začnemo pri najbolj kompleksni, četrti, in to iz več razlogov: marketinške raziskave so pokazale zanj veliko povpraševanje, poleg tega pa nam bo realizacija najprej najahtevnejše verzije letala v marsičem poenostavila tehnične rešitve in upravne postopke pri kasnejšem razvoju ostalih nekaj manj zahtevnih verzij dvoseda DG-500 ELAN. To je pomenilo v pripravah na začetek redne proizvodnje tudi najbolj optimalno pot pri izdelavi potrebnih orodij.«

Kakšni so tehnični podatki novega letala?

»Inačica DG-500 ELAN, kakršno sedaj razvijamo, ima krilo z zakrilci razpona 22 m, uvlačljiv motor ter vzmeteno, uvlačljivo podvozje.

Ostale tri verzije bodo imele razpon kril nekaj manjši, 20 in 18 m, ob tem da

bo preprostejša, šolska verzija imela krilo brez zakrilce ter stabilno podvozje.

Sedaj že dolgoletna dejavnost gradnje jadralnih letal v Elanu temelji na tesnem poslovno-tehničnem sodelovanju z zahodnonemško firmo Glaser-Dirks iz Bruchsa, pogodba o dolgoročnem sodelovanju pa zagotavlja enoten in optimalen nastop na tržišču, tako v smislu delitve proizvodnih programov kot tudi pri razvoju novih projektov.

»Jeseni 1982 smo prekinili z razvojem DG-500 ELAN ter vse razpoložljive sile preusmerili na projekt DG-300 ELAN, vrhunsko jadralno letalo standardnega razreda, ki naj bi svoj tekmovalni krst doživelo na Svetovnem prvenstvu v ameriškem Hobbsu poleti 1983. leta. Časa ni bilo mnogo, vendar so bila skupna prizadevanja z nemškimi kolegi poplačana.

Uspeh na SP je vzbudil velik interes za naše letalo, to pa je bil obenem tudi razlog, da smo v začetku 1984. leta pričeli z redno proizvodnjo. 26. maja letos je poletelo že 100. letalo tipa DG-300 ELAN. Medtem je pri kupcih širom po svetu trenutno že 180 jadralnih letal tipa DG-100 ELAN.

Maja 1984 smo naposled nadaljevali z razvojem dvoseda. Zaradi omejenih časovnih rokov smo si nadaljevanje konstrukcijskih del razdelili z zahodnonemškim partnerjem.

Kljub vsemu pa nam želenih terminov ob razpoložljivih kapacitetah ne uspeva dohajati tako, kot bi hoteli. Vmesne stopnje pri razvoju namreč zahtevajo nepredvi-

dene dodatne raziskave. Vendar to je pač običajen davček za raziskovalno delo. A vseeno, ko smo že pri časovnih rokih, bi rekli, da bi prototip, če ne bo večjih zapletov v zaključni fazi razvoja, moral poleteti letos jeseni. Upoštevati moramo, da je jadralno letalo DG-500 ELAN mnogo bolj zahteven projekt kot DG-300 ELAN, ki je marsičem izvedenka DG-100 ELAN. Za razvoj DG-300 ELAN je bilo skupaj s partnerjem porabljenih 13500 delovnih ur, pri DG-500 ELAN pa so do sedaj že Elanovi strokovnjaki sami porabili 13000 delovnih ur.«

In kakšni so Elanovi obeti z novim letalom?

»Ne toliko količinsko kot vrednostno bo DG-500 ELAN za Elan pomenil velik korak naprej. Pomemben bo tudi napredek in afirmacija po tehnološki plati: pri tem letalu bomo uporabili karbonska vlakna, keflarske tkanine, satovje v konstrukciji trupa, s potezami te vrste pa gremo v korak s trendi razvoja jadralnih letal v svetu. Z DG-500 ELAN se bo dopolnila paleta ponudbe jadralnih letal skupaj z Glaser-Dirksom, kjer izdelujejo enosede DG-200 in DG-400. Slednji je opremljen z uvlačljivim motorjem.

Ob koncu lahko s ponosom ugotovimo, da se Elan skupaj s firmo Glaser-Dirks po poslovno-tehničnih uspehih že lahko enakovredno postavi ob bok najuglednejšim svetovnim proizvajalcem, tako po količini kot tudi pestrem izboru različnih tipov jadralnih letal.«

Bojan Rauh

Obisk delavcev Isosporta iz Avstrije

V petek, 7. junija smo imeli v gosteh domala vse delavce tovarne »ISOSPORT« iz Avstrije, ki nam že dolga leta dobavlja zgornje in spodnje obloge za smuči in laminate. Obojestransko poslovanje je dobro. Gostom

smo pokazali najpomembnejše dele proizvodnje jadralnih letal, čolnov in smučí.

V razgovoru z njimi pri kosilu smo slišali, da so bili presenečeni nad našim prisrčnim sprejemom in nad tistim, kar so videli. S. K.

Delavci Isosporta v Elanu

Izvoz telovadnega orodja

Delavci TOZD Športna orodja se v zadnjih mesecih srečujemo z ne ravno običajnimi nalagami predvsem kar se tiče rokov izdelave, zahtev glede kvalitete izdelkov, odpremne papirnate vojske in obilice dela pri pakiranju.

In kaj je pri tem neobičajnega?

Predvsem so vzrok za ves ta direndaj velika izvozna naročila za telovadno orodje iz Kanade, ZDA, Egipta in za ročke iz ZR Nemčije in preko Mednarodne organizacije za dviganje uteži IWF iz 34 držav sveta. Vsa ta naročila, ki smo jih delno že realizirali, preostanek pa naj bi bil odpredan do kolektivnega dopusta, so izražena v dolarjih takole: Kanada 26.000, ZDA 29.500, Egipt 64.500, IWF 27.000, ZR Nemčija 15.000. Pri tem naj na primer navedem, da je bil samo veliki kontejner za ZDA vreden 29.500 \$. Z realizacijo samo navedenega izvoza bomo dosegli 71 % planiranega izvoza za leto 1985.

Ker pa ob prebiranju navedb marsikdo pomisli, da smo pač spet enkrat imeli srečo, bi rad povedal še nekaj o predzgodovini teh in podobnih »podvigov«.

Načrtno usmerjanje v izvoz tudi na področju telovadnega orodja je staro vsaj toliko kot TOZD Športna orodja, ker je bila eno osnovnih usmeritev pri organiziranju TOZD, da mora vsaka dejavnost, oz. TOZD sama pokrivati svoj izvoz z izvozom. Proizvodnja športnega orodja sicer ni dosti vezana na uvoz surovin, smo pa zato zaradi znanih dogajanj na domačem trgu morali veliko deviznih sredstev združevati z domačimi proizvajalci surovin. Če pri tem omenim, da nam je zaradi zahtev po pokrivanju družbenih potreb ostajal vedno močnejši del ustvarjenih deviz, je jasno, da je bilo deviz vedno premalo.

Ko smo pred leti načrtovali prodor naših izdelkov na tuja tržišča, smo ugotovili, da moramo kot prvo posodobiti in razviti naše izdelke na raven, ki bo po funkcionalnosti, kvaliteti, designu in seveda ceni konkurenčni tujim. Zaradi pogojev na tržišču materialov v Jugoslaviji in naših razvojnih kapacitet in sposobnosti zadana naloga ni bila lahko rešljiva, predvsem pa se vsega ni dalo narediti čez noč. Po tržni plati smo na tujih trgih morali še-

le dokazati, da kvaliteta naših izdelkov res odgovarja zahtevam, ki jih razvoj športa v svetu postavlja. Najbolj učinkovito se da kvaliteto orodja prikazati na velikih mednarodnih tekmovanjih, zato smo tudi v TOZD Športna orodja zavestno investirali ne ravno majhna sredstva v reklamo in ostale oblike naše prisotnosti na nekaterih mednarodnih tekmovanjih.

Naj navedem samo pomembnejša:

— Mediteranske igre v Splitu 1979,

— Balkansko prvenstvo v gimnastiki v Ljubljani 1979,

— Svetovno prvenstvo v dviganju uteži SPEDU 82 v Ljubljani,

— Svetovni pokal v gimnastiki 82 v Zagrebu,

— Mladinsko svetovno prvenstvo v dviganju uteži v Kairu 1983 itd.

Vsa ta tekmovanja spremljajo tako funkcionarji kot trenerji, ljubitelji športa in poslovni ljudje. Vsekakor pester izbor za navezovanje stikov. Seveda se je na to treba pripraviti s potrebnim informativnim materialom in organiziranjem različnih sestankov. Tako smo nave-

zali poslovne stike skoraj z vsemi, ki stojijo za izvoznimi posli, ki smo jih omenili v začetku sestavka.

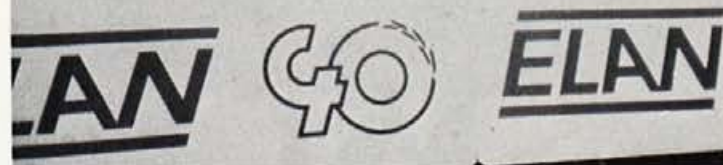
Seveda je bilo od prvih stikov do sedanje realizacije potrebno ničkoliko dogovorov, obiskov, ponudb in tudi poslanih vzorcev. Nešteto je bilo poslanih prospektov in ponudb, na katere pa nismo nikoli prejeli odgovora. Žal je pač tako. Konkurenca je tako kot pri vseh drugih izdelkih tudi v našem programu v svetu zelo velika. Naši izdelki morajo biti poleg enakovredne kvalitete cenejši od konkurenčnih in dobavljeni v zahtevanih rokih.

Vsega tega pa ni lahko doseči. Tujega kupca naši problemi pri nabavi materialov, njihovi kvaliteti, ceni in dobavnih rokih prav nič ne zanimajo. Zato moramo vse te probleme »amortizirati« mi. To pa zahteva in bo tudi v bodoče zahtevalo polno angažiranja vsakega od nas in to marsikdaj tudi preko osebnega delavnika.

Pri teh naših prizadevanjih za večji izvoz športnega orodja si lahko želimo le res angažiranega sodelovanja vseh ostalih služb, ki s svojim delom sodelujejo pri uresničevanju naših nalog.

Alojz Pintar

Elan na mednarodni razstavi učil in šolske opreme v Ljubljani

Na generalni vaji pred otvoritvijo se ljubljanski šolarji kljub ostrim očem Elanovih predstavnikov, ki so jih prišli pogledat, niso dali motiti

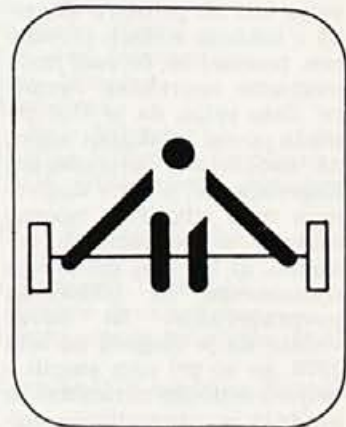
Konec meseca marca 85 je bila v Ljubljani mednarodna razstava učil in šolske opreme, kjer je Elan predstavil razno opremo za telovadnice in športne dvorane, telesno-

vzgojne rekvizite, merske instrumente ter rekreacijska orodja za vadbo doma.

Ponudba je bila še toliko bolj pestra in živa, ker so se predstavniki Elanovega

TOZD Športna orodja povezali s strokovnimi delavci fakultete za telesno kulturo v Ljubljani, ki so pripravili računalniško podprt informacijski sistem v telesni vzgoji za različne šole. Močno ilustrativni so bili tudi video posnetki tega testiranja, ki so jih na našem razstavnem prostoru zavzeti demonstratorji predpisanih vaj predvajali ljubljanskim šolarjem.

I. V.

Promocija Elana na avstralski način

Elan in Univerziada Zagreb 1987

UNIVERZIADA'87 ZAGREB · JUGOSLAVIJA

NAŠ POGOVOR PRED TO VELIKO PRIREDITVIJO, POSVET S PROJEKTANTI IN INVESTITORJI

Velike športne prireditve so v jugoslovanskih razmerah eden od pomembnih vzvodov telesne kulture ali konkretnije rečeno načinov za izboljšanje materialne baze (objekti) telesne kulture. Žal je že tako, da si s sprotno reprodukcijo ne zagotavljam izgradnje telesnokulturnih objektov, pa se le-ta pojavlja v obliki valov in eden takšnih je Univerziada v Zagrebu.

Ob zdajšnji gospodarski situaciji, ko investicije neštetokrat tehtamo, se seveda pojavljajo medklici o zgrešenosti naložb ob velikih športnih prireditvah. Pa vendar velja biti ob primeru Zagreba v takšnih sodbah preudaren, posebej še, če vsaj malo poznamo zagrebške razmere. Zato velja, da je Univerziada povod in skupni napor za zaokrožitev prizadevanj Zagrebčanov, da si v doglednem roku izboljšajo telesno kulturo in rekreacijsko ponudbo, ki bo vsaj delno kos trenutnemu in bodočemu povpraševanju. Ni odveč vedeti, da je Zagreb od leta 1976, ko so pri njih stopili v veljavo sodobni normativi za gradnjo in opremljanje šolskih in športnih prostorov, gradil zelo smotrno in je s tovrstnimi objekti najboljše opremljeno republiško središče. Takšna odločitev je šla delno na škodo vrhunskim objektom. Zato se sedaj predvideva gradnja pokritega olimpijskega bazenskega kompleksa, dokončanje vodnorekreacijskega centra Jarun na Savi, obnova dvoran na Trešnjevki, bazena na Šalati in stadiona Maksimir. In ker je Univerziada športno srečanje študentov sveta, bo ob tej priliki zgrajeno tudi od 6 do 8 večnamenskih trojnih telovadnic s kapaciteto gledalcev do 1000 sedežev ob zagrebških fakultetah, ki so (kot slovenske) dosedaj kot

po pravilu skoraj brez telovadnic.

Elan je že dolga leta stalen partner raznim zagrebškim investitorjem, tako da lahko trdimo, da smo veliko večino opreme izdelali pri nas. Zato ni čudno, da smo ob tej priložnosti zopet skupaj in to ne samo v klasičnih kupoprodajnih odnosih, temveč v pripravi nanje. V ta namen je naše zagrebško predstavništvo in njen vodja mag. Sumina, v poslovnih prostorih Univerziade, 23. 4. 1985 organiziral sestanek odgovornih za izgradnjo objektov z množico projektantov in predstavnikov Elana.

Takšni strokovni posveti so pri projektantih zelo zaželeni, nam pa pridejo prav, da v prakso lahko čim hitreje sprovedemo naše najnovije športno-tehnološke dosežke, pa najsi bo to oprema ali funkcija objekta kot celote. Posvet je bil sestavljen iz predstavitve Elana (diapozitivi), predstavitve mariborske športne dvorane z našo opremo (videokaseta), prikazali smo uspele in komentirali neuspele rešitve opreme raznih dvoran po Jugoslaviji (diapozitivi). Teoretični del je obsegal predstavitev projektnih elementov trojne telovadnice ter podrobnejša navodila za projektiranje. Posvet je že dal konkretne rezultate (recenzije idejnih načrtov) in kot oblika nastopa na trgu, pomeni pa nadaljevanje že pred letom dni zastavljene tovrstne aktivnosti. Posveti so se dozdej zvrstili v Pulju, Vukovaru, Bjelovaru ter v Tešnju (BiH), skupno z našimi predstavniki pa se obetajo še v Dalmaciji, Makedoniji in Črni gori.

Tovrstna aktivnost se je pokazala kot uspešna in edini problemi so pravzaprav prospektni materiali, katerih pomanjkanje je že kar kronično. Vsled tega pripravljamo drugo dopolnjeno izdajo brošure »Kriteriji za projektiranje telovadnic«, ki bo to fazo kontaktiranja pokrila za dalj časa.

Janez Urbanc

Drugouvrščena v kategoriji »starejših pionirk« Nataša Vukičević sprejema zaslužen medaljo

Četrtrič podeljen Elanov pokal

V Elanovi trgovski hiši v Zagrebu so 14. maja letos že četrtrič podelili najuspešnejšim pionirjem in pionirkam iz hrvatskih klubov Elanov pokal.

Interes za ta pokal pri mladih hrvatskih smučarjih se iz leta v leto večja, to pa pomeni tudi napredek alpskega smučanja v tej republiki. Po svečanosti je govoril o pravi izbiri trenerja in

njegovih nalogah ter o delu z mladimi tudi direktor jugoslovanskih smučarskih reprezentanc tovariš Tone Vogrinec. Predstavnike Smučarske zveze Hrvatske je navduševal za izbiro mladih perspektivnih trenerjev, ki se bodo z veseljem lotili stalnega dela, kajti za tujimi plačanimi trenerji nastajajo prevelike vrzeli ob njihovih menjavah. Iztok Vrčon

Zadovoljstvo mladih, ki so za svoje uspehe in trud v četrtem Elanovem pokalu dobili priznanja

Prispevek mladih k praznovanju 40-letnice Elana

Prejšnji mesec je potekel madinski natečaj za nagrade Elana, s katerim so mladi dali svoj prispevek k praznovanju 40-letnice obstoja Elana.

Mladi so sodelovali z literarnimi, likovnimi, kiparskimi in fotografskimi deli na naslednje teme:

Kaj mi pomeni Elan?

Z Elanovimi dilcami v dolino.

Od Bloškega smučarja do danes.

Do roka je prispelo 645 del: 186 spisov, 430 risb, 7 fotografij in 22 kipcev. 30 risbic so poslali tudi malčki iz otroških vrtcev.

Prispevke sta ocenjevali dve komisiji v sestavi:

— za literarna dela: Pogačnik Milica, Rekelj Majda, Žmavc Marjana in Rauh Bojan

— za likovne, kiparske in fotografske prispevke: Čeh Boni, Rogelj Bine, Kamilo Legat in Pirih Dušan.

Zaradi precejšnje izenačenosti izdelkov so bili postavljeni pred težko nalogo pri izbiri najboljših.

Po pregledu vseh izdelkov so se odločili, da se nagradi sledeče učence:

A. Literarni prispevki:

Smej Valentina, 3. d, OŠ D. Šumenjak, Murska Sobota
Trpin Simona, 3. c, OŠ Borci za severno mejo, Maribor
Kmetec Suzana, 3. c, OŠ Borci za severno mejo, Maribor
Hladnik Matjaž, 5. c, OŠ B. Kidriča, Ajdovščina
Klinar Polona, 5. b, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Arih Andrej, 6. c, OŠ prof. dr. J. Plemlja, Bled
Perger Tanja, 6. č, OŠ B. Kidriča, Ajdovščina
Golež Petra, 6. 7, OŠ heroja Rajka, Dol pri Hrastniku

Z DILGAMI V DOLINO

Med lanovnimi poletnimi počitnicami sem pomagal strici pri spravilu sene, krompirja in drugih poljčin. Sva tako sem pomagal pri trganju govedja. Za moj trud mi je stric kupil elanove smuči. Sada nil mi jih je za novo leto.

Ko sem odvil papir, v katerega so bile zavite smuči, sem bil zelo vesel, ker so bile zračnih barv in pravne mere same. Na nalepki je pisalo RC. Druha plošev je bila gladka in črne barve, rolniki pa naostreni. Stricje mi je všeč montiral oboje. Med zimskimi počitnicami sem preizkusil darilo.

V temen noč je bilo mnogo ljudi. Brigali so sem ter tja. Več jih je tudi padlo. S očetom ma se podala do medine hribov in se spustila v dolino. Tiar dobro mi je šlo. Smuči so gladko tekle, tako da sem prehitel nekaj smučarjev. Siga sem bil zelo vesel. Shlenil sem, da se bom spustil z vrha hriba. Bilo me je malo strah. Ko sem se spustil z vrha hriba, se je name zaletel nek starejši smučar. Ona ma padla. Prehričalo mi je noge in oblečal sem v megu. Smuča se mi je odpela in oddrsela proti bližnjemu gozdu. Silečala je v debelo smuče. Shlenilo jo je od debela in oblečala je v megu. Ko sem prišel do smuče, sem z veseljem ugotovil, da je nepoškodovana.

Spričeval sem se, da so elanove smuči zares kvalitetne. Shlenil sem, da bom tudi v bodoče smučal na elanovih smučeh.

Matjaž Hladnik 5.c.

Ajdovščina 21.2. OŠ. Borca Kidriča

Furlan Milka, 6. č, OŠ B. Kidriča, Ajdovščina
Novak Aleš, 6. č, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Lapuh Mateja, 8. r, OŠ F. S. Finžgarja, Lesce
Ulčar Irena, 7. a, OŠ bratov Ribarjev, Brežice
Kržišnik Matjaž, 7. b, OŠ Cvetko Golar, Škofja Loka
Muhar Andrej, OŠ Karavanških kurirjev, Koroška Bela
Petek Franci, 8. r, OŠ F. S. Finžgarja, Lesce
Muhar Peter, OŠ Karavanških kurirjev, Koroška Bela
Klinar Tomaž, 7. b, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Ilenič Boštjan, 7. b, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Klemenčič Veronika, 8. b, OŠ F. S. Finžgarja, Lesce
Radelj Simona, III. a, Šola za oblikovanje in fotografijo, Ljubljana

Komisija v sestavi tov. Bonija Čeha, Bineta Roglja, Kamila Legata ter Pirih Dušana

B. Likovni prispevki:

Trogin Mateja, 4. d, OŠ Srečko Kosovel, Sežana
Novak, Bergant, 3. d, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Balič Husein, 2. d, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Maver Kristina, 4. b, OŠ Srečko Kosovel, Sežana
Grega Zakrajšek, VVZ J. Pibernik, Jesenice
Čebahin Danica, 1. r, OŠ D. Bručič, Hrbelj
Avšič Branka, VVO Črnuče, Gmajnar
Repič Aleš, 4. a, OŠ Simon Jenko, Kranj
Kristan Grega, 2. d, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Čarni Saši, 3. č, OŠ. T. Čufar, Jesenice
Trunkl Barbara, 6. r, OŠ Oplotnica
Pilih Miloš, 5. b, OŠ Drago Bajc, Vipava
Jankovič Renata, 6. r, OŠ Milan Šušteršič, Ljubljana
Koprivnik Mateja, 6. r, OŠ Pohorskega bataljona, Oplotnica
Klemenčič Sandra, 5. r, OŠ D. Šumenjak, Murska Sobota
Bolta Žiga, 7. r, OŠ Milan Šušteršič, Ljubljana
Plevnik Andreja, 7. c, OŠ Simona Jenka, Kranj
Koprivnik Irena, 8. r, OŠ Pohorskega bataljona, Oplotnica
Rozman Anže, 5. c, OŠ Karavanških kurirjev, Koroška Bela
Koranter Simon, 6. a, OŠ. T. Čufar, Jesenice

Glavni direktor Vojsk med nagrajenimi učenci

C. Kiparski prispevki:

Pogačar Mateja, 3. a,
Žgavc Gaber, 3. b
Kelvišar Klemen
Smolej Primož, 3. c
Remenik Matjaž
vsi iz OŠ T. Čufar, Jesenice.

Hodoček Sonja, 4. b
Smolej Jure, 4. b
Petkovič Miodrag, 4. b
Konobelj Mojca
Pavlin Nina

Kolektivno nagrado prejme 7. b razred OŠ bratov Polančičev iz Maribora.

Posebej se za njegov prispevek — risbo nagradi učenca 3. d razreda OŠ D. Šumenjak iz Murske Sobote Čor Danila, ki se je kljub težki invalidnosti odzval natečaju.

Vaja na konju (patinirana keramika), Mateja Pogačar, 3. a, O. Š. Tone Čufar, Jesenice

Vsi, ki so sodelovali v natečaju, bodo prejeli jubilejne značke ter prospekte o Elanu, nagrajenci pa še praktične nagrade.

Naši veterani . . .

V komisiji za proslavljanje 40-letnice Elana je Franci Cvenkelj posebej zadolžen za področje športnih veteranih, smučarjev skakalcev, alpskih smučarjev, tekačev in telovadcev.

Na spisku jih ima nad sto. Vseh teh se bomo spomnili

Imena smučarjev veteranov — sodelavcev Elana

I. ALPSKE DISCIPLINE:

1. Janko Janša, 2. Franci Mrak (Kranjska Gora), 3. Leon Knap (Kranjska Gora), 4. Jože in Poldka Švigelj, 5. Miran Gašperšič, 6. Jože Bertoncelj, 7. Marjan Magušar, 8. Janko Krmelj (Tržič), 9. Jože Krmelj (Tržič), 10. Janko Štefe (Tržič), 11. Matevž in Darinka Lukanc (Tržič), 12. Peter Križaj (Tržič), 13.

ob našem prazniku tako, da jih bomo povabili na zaključno proslavo, ki bo 28. septembra letos v športni dvorani na Bledu, ali pa se bomo z njimi srečali že prej na prijateljskem srečanju.

Več o tem v naslednji, slovesni številki Smučine septembra.

Peter Lakota (in Romana Lakota), 14. Blaž Jakopič, 15. Boris Pesjak (Jesenice), 16. Vida Pohar, 17. Lojzka Praček, 18. Darinka Uršič (Celje), 19. Vojtek Budinek (Kranjska gora), 20. Ljubo Bizjak (Ljubljana), 21. Janko DERNIČ (Ljubljana), 22. Žiga Prestor (Jesenice), 23. Andrej Klinar (Jesenice), 24. Mirko Klinar (Jesenice), 25. Stanko Klinar (Jesenice), 26. Barbka Jam-

Eno izmed nagrajenih del z likovnega natečaja ob 40-letnici Elana

Avtorica: Koprivnik Irena, 8. razred O. Š. Pohorskega bataljona — Oplotnica

Najboljša dela bodo objavljena v Smučini in razstavljena v avli upravne zgradbe.

Na koncu se zahvaljujemo vsem učencem ter njihovim mentorjem, ki so sodelovali s prispevki in članom komisij za realno ocenjevanje izdelkov.

Rudi Antolin

nik (Kranj), 27. Mišo Jamnik (Kranj), 28. Majda Ankele, 29. Slava Zupančič (Kranj), 30. Maja Rutar, 31. Erika Heim (Jesenice), 32. Ludvik Dornik (Tržič), 33. Bojana Dornik (Tržič), 34. Jože Kunšič (Jesenice), 35. Franci Čop (Maribor), 36. Slavko, Nada Urbar (Kranjska gora), 37. Drago Fanedl, 38. Krista Fanedl (Dekleva), 39. Franci Cvenkelj, 40. Markulin (Zagreb), 41. Modrič (Zagreb), 42. Slavko Podkurlošek ? (Sarajevo), 43. Fric Detiček (Bled), 44. Ciril Praček (Jesenice), 45. Janko Četina (Celje), II. TEKAČI:

1. France Smolej, 2. Jože Knific, 3. Tone Pogačnik, 4. Tone Razinger, 5. Janez Mlinar, 6. Zdravko Hlebanja (Mojstrana), 7. Tone Đuričič (Mojstrana), 8. Dušan Đuričič (Mojstrana), 9. Mara Rekar (Mojstrana), 10. Lidija Pšenica (Mojstrana), 11. Alojz Kerštajn (Rateče), 12. Gašper Kordež, 13. Matevž Kordež, 14. Angela Kordež, 15. Janez Pavšič (Ljubljana), 16. Mirko Bavčec (Ravne), 17. Roman Seljak (Kranj), 18. Jaka Reš (Radovljica), 19. Sinko Braco (S. Z. J. Beograd), 20. Mara Rekar (Mojstrana), 21. Jožica Gorec (Lovrenc),

22. Amalija Belaj (Celje), 23. Nada Birko Kustec (Zagreb), 24. Milena Cundrič-Pirc (Jesenice), 25. Cveto Pavšič (Ljubljana)

GIMNASTIKA:

1. Prof. Vazzaz Jelica (Ljubljana), 2. Gregorka Boris (Ljubljana), 3. Pristov Janez (Umag), 4. Cerar Miro (Ljubljana), 5. Cerar Zdenka (Ljubljana), 6. Brodnik Janez (Ljubljana), 7. Šrot Tine (Ljubljana), 8. Šlibar Janez (Ljubljana), 9. Šlibar Milica (Ljubljana), 10. Dr. Keršnik Milenko (Ljubljana), 11. Furlan Dušan (Nova Gorica), 12. Pečar Borut (Ljubljana), 13. Miro Longika (Ljubljana), 14. Drago Šoštarič (Maribor), 15. Sonja Petač (Jesenice), 16. Dr. Vida Gerbec (Koper), 17. Malenka Kovač (Ljubljana), 18. Neža Novak (Maribor), 19. Karel Janez (Ljubljana), 20. Kosel Avgust (Ljubljana), 21. Jože Grilc (Celje), 22. Janko Grošelj.

III. SKAKALCI:

1. Gregor Klančnik, 2. Rudi Finžgar, 3. Marjan Požar (Mojstrana), 4. Slavko Avsenik (Ljubljana), 5. Božo Jemc (Bled), 6. Jože Šlibar (Ljubljana), 7. Janko Mazik (Ljubljana), 8. Jože Langus (Bled), 9. Jože Zidar (Jesenice).

Uveljavljanje krožkov za izboljšanje proizvodnje

Da se v ustvarjalnem sodelovanju delavcev v proizvodnem procesu skriva pomemben potencial v prizadevanjih za večjo produktivnost dela, so prvi spoznali Japonci, ki so v 60-tih letih pričeli ustanavljati krožke kontrole kakovosti. Prav tej

Gre za majhno skupino 5 do 12 delavcev iz istega oddelka ali organizacijske enote, ki v osnovi opravljajo podobno delo, se redno in prostovoljno sestajajo, imajo svojega vodjo in skupaj rešujejo probleme, povezane z njihovim delom. Takšna definicija velja tudi za krožke za izboljšanje proizvodnje, kakršne so pred leti pričele ustanavljati OZD po Sloveniji.

Rezultati dela prvih krožkov (Tomos Koper, Kolinska Ljubljana in še nekateri) so bili vzpodbudni. Delavci so se z voljo in zavestjo vključili v delo in dali vrsto predlogov za boljše gospodarjenje. Z delom v krožku se krepi tudi povezanost delavcev v skupini in z OZD. Delavec na ta način ni več le goli izvajalec neke ozke aktivnosti, temveč subjekt, ki razmišlja o celotnem delovnem procesu, k njemu prispeva in nanj neposredno vpliva.

Tem premikom je sledil tudi Elan, načrtneje zlasti po letu 1982 na pobudo zavoda SRS za produktivnost dela in z osnovnim namenom ugotoviti možnosti, ki jih krožki za izboljšanje proizvodnje odpirajo predvsem v smislu zmanjšanja proizvodnih stroškov in dviga kvalitete.

Maja 1983 je bil ustanovljen v TOZD Smuči prvi krožek v Elanu, imenovan

potezi pripisujejo velik delež svojega uspešnega prodora na svetovno tržišče z visoko kvalitetskimi in konkurenčnimi izdelki. Krožki so se po japonskem vzoru razširili po vsem svetu in močno pospešili množično inovativno dejavnost.

»Tekrač«, ki združuje 10 delavcev s proizvodne linije tekaških smuči. Sprva je bilo nekaj problemov, sodelujoči v krožku so pričakovali takojšnje rezultate svojega dela, kar pa seveda ni mogoče. Rezultati takšnega dela so vidni šele na daljši rok,« pripoveduje pospeševalec krožka Avgust Šlibar, ki ima na skrbi še krožek »Smučina« in ki s svojim strokovnim znanjem rad priskoči na pomoč tudi ostalim krožkom. Od njega je največ odvisno, da se realizirajo predlogi rešitev, ki jih krožek daje.

Kakšen je način dela krožka?

»Krožkarji se sestajamo vsak v svoji skupini, enkrat, oz. dvakrat mesečno po 45 minut med delovnim časom. Uredili smo si poseben prostor za nemoteno delo krožkov v enem izmed proizvodnih obratov. Na sestankih rešujemo probleme s področja tehnologije dela, kvalitete, prihranka materiala, izboljšanja pogojev dela in podobno. Ko si izberemo problem, ki ga bomo reševali, zberemo najprej potrebne podatke in ugotovljamo možne vzroke, vsak član krožka posebej predlaga svojo rešitev, ki jo zapišemo na zidne liste, nato pa z glasovanjem pretehtamo rešitev posebej in na ta način po mnenju večine izluščimo najprimernejšo. Predlog rešitve oblikuje-

mo, ga predstavimo vodstvu svoje organizacijske enote in rešitev nato sami ali s pomočjo strokovnih služb izvedemo.«

Krožek »Tekrač« je npr. v dveh letih svojega dela dal že 11 idej, ki so bile potem realizirane (izboljšanje pogojev dela, izboljšanje odsevanja, izboljšanje kvalitete in znižanje škarta). Vloge krožka pa ne smemo gledati le skozi materialni učinek, pomembna je tudi vzgojna in vzpodbudna funkcija krožka: delavci razmišljajo o svojem delu, pridejo do idej, kaj narediti za izboljšanje stanja, realizacija idej pa pomeni vzpodbudo za naprej.

Po letu dni, maja 1984, je prišel z delom še krožek »Smučina«, za njim v strojni delavnici v začetni fazi priprave in obdelave lesa za posamezne elemente smuči krožek »Dimter«, ki deluje tudi na področju priprave dela in tehnologije; na področju alpskih smuči so aktivni 4 krožki, kar pomeni, da je trenutno v Elanu 8 krožkov.

Krožek »Smuk« je npr. dal idejo za izdelavo stojala za doslednejši izkoristek lepila iz embalaže. Na ta način je izkoriščenega še ca. 4% lepila, ki je prej šlo v nič.«

Če sklenem, kakšne so naslednje izkušnje?

»Več kot zadovoljive: krožki dajejo ideje za izboljšanje kvalitete. Čimveč ljudi razmišlja o določenem problemu, več je idej in rezultat tega je najbolj optimalna rešitev.«

Krožki bi morali delovati na vseh področjih dela, tako da bi delavci bolje spoznali svoje delo in probleme ob njem ter ob razmišljanju dobili večji občutek za njihovo razreševanje.

Ob koncu pa še to: člani krožka »Tekrač« so šli letos na strokovno ekskurzijo v DO Stol Kamnik, krožek »Smuk« pa skupaj z Elanovi inovatorji v novogoriški Meblo in Postojnsko jamo. Na ta način so člani dobili vsaj skromno priznanje za njihovo delo v krožku.«

Bojan Rauh

Inovacijska dejavnost v Elanu

Kakšne so možnosti za razvoj inovacijske dejavnosti v Elanu?

Ali imamo dobro urejena pravila, ki regulirajo odnose med inovatorji in delovno organizacijo? Ali je v drugih podjetjih odnos do inovacij boljši kot pri nas?

Verjetno ste si tudi sami kdaj postavili takšna in podobna vprašanja. Dejstvo je, da večina zaposlenih zelo malo ve o tem, kaj imamo urejeno na področju inovacijske dejavnosti.

V prispevku bom skušal na čim bolj enostaven način razložiti, kakšne pogoje ima inovacijska dejavnost v Elanu. Ker je osnova za vse aktivnosti pravilnik, ne moremo mimo njega, čeprav je branje pravilnika za večino ljudi precej utrudljivo, če že ne dolgočasno.

Končno, prvo vprašanje, ki si ga postavimo, je, ali sploh imamo dober pravilnik?

Idealen pravilnik ne obstaja v nobeni delovni organizaciji. Da v Elanu skušamo narediti čimbolj boljši pravilnik, dokazuje podatek, da je bil novi pravilnik sprejet leta 1980, potem precej spremenjen leta 1983, in da tudi za tega zdaj ugotovljamo, da bi bil lahko še boljši. Tako bodo ob prvem referendumu v obstoječem pravilniku predlagane spremembe. Na papirju so

pogoji za inovacijsko dejavnost dani, drugače pa je z miselnostjo, ki o tej dejavnosti v Elanu obstaja. Na površju izgleda vse v redu, pravo vzdušje na vseh nivojih pa se pokaže šele takrat, ko se kakšnemu inovatorju izplača odškodnina. V tolažbo naj povem, da tudi v drugih delovnih organizacijah odnos do inovacij ni drugačen.

Kamen spotike je v glavnem vprašanje, ali ne spada inovacija v službeno dolžnost npr. tehnologa, delovodje, raziskovalca itd.?

Kako to ureja naš pravilnik?

V kolikor inovacija sodi na področje del in nalog predlagatelja in »bistveno presega okvir njegovih delovnih nalog«, je predlagatelj upravičen do določenega nadomestila, oz. odškodnine. O tem odloča njegov nadrejeni, ki razen opisa del in nalog predlagatelja najbolje pozna in ve za katere tekoče naloge je podrejenega zadalžil.

Na osnovi posebnega točkovnega sistema nadrejeni oceni procentualni delež službene dolžnosti predlagatelja in za enak procentualni delež se zniža odškodnina, ki jo dobi predlagatelj inovacije. Na ta način se odškodnina zniža od 10 do 90%. V praksi pride tudi do nekaj inovacij, za katere nadrejeni

(Nadaljevanje na 10. strani)

Člani krožka »TEKAČ«

(Nadaljevanje z 9. strani)

oceni, da sodijo popolnoma na področje del in nalog predlagatelja in odškodnine seveda ni.

Kakšne vrste inovacij imamo v pravilniku?

Definicije za posamezne vrste inovacij so vzete iz zakona in jih delovne organizacije ne morejo krojiti po svoje. Navedel bom samo vrste inovacij in dobo, za katero je inovator upravičen do denarnega nadomestila za korišćenje inovacij:

1. izum 7 let
2. tehnična izboljšava 5 let
3. koristen predlog 1 leto.

Kako sploh poteka postopek od prijave inovacije do izplačila denarnega nadomestila avtorju?

Postopek je zaradi boljše preglednosti prikazan na shemi. V pravilniku je točno določeno, kako dolgo posamezne faze trajajo, tako da se postopek ne bi preveč zavlekel. V nekaterih TOZD-ih se tega držijo, v drugih pa ne, in tako se pogosto kljub intervencijam komisije ocenjevanje inovacij ali izračun čiste gospodarske koristi zavleče. Tudi postopek od potrditve na delavskem svetu do izplačila avtorju je pogosto predolg, čeprav bi z malo dobre volje lahko šlo hitreje.

komplikirane zadeve je treba priložiti tehnične opise, podatke ali risbe. Šteje se, da je predlog prijavljen, če je oddan tajniku komisije za inovacije (Inštitut — IN-DOK). Če je predlagatelj težko formulirati idejo ali pa je za dokončno preverjanje potrebno opraviti še določene poizkuse, se lahko za pomoč obrne na nadrejenega ali na direktorja TOZD. Ti delavci so po pravilniku dolžni pri prijavi nuditi predlagatelju ustrezno pomoč.

Kako se avtorju inovacije izračuna pravično nadomestilo za korist, ki jo ima TOZD s korišćenjem inovacije?

Nadomestilo se avtorju izračuna na osnovi čiste gospodarske koristi (ČGK), ki jo ima TOZD z uporabo inovacije v teku enega leta. Predlagatelj je upravičen do določenega procenta od ČGK, ki pa je različen in se giblje od 30 % za ČGK do 5.000 din do 10 % za ČGK nad 1.000.000 din. Navedeni procenti veljajo za izume, za tehnične izboljšave in koristne predloge pa so nižji.

Izračunan denarni znesek se ni dokončen, lahko se še poveša ali zniža, ko se upoštevajo še korekturni faktorji. Odškodnina avtorja se bo **povišala v primeru:**

— za izum — od 6,5 do 12,2 milijonov

— za teh. izboljšavo: od 4,5 do 8,5 milijonov

— za koristen predlog: od 3,3 do 6,1 milijonov.

In na koncu, kje je v Elanu možno ustvariti največje prihranke z inovacijami?

Največji prihranki so pri nas ustvarjeni:

- pri zamenjavi dražjih surovin s cenejšimi,
- pri novih izdelkih, oziroma izboljšanju obstoječih konstrukcij,
- pri boljšem izkoriščanju surovin,
- pri boljšem izkoriščanju energije,
- pri izboljšavah na področju kvalitete.

Mladen Krmpotic

Izlet Elanovih inovatorjev

Na pobudo komisije za inovacije je bil v soboto, 11. 5. 1985 organiziran izlet Elanovih inovatorjev. Vabljeni so bili inovatorji, katerih inovacije so bile potrjene na DS in sicer od »zadnje potrditve« letos pa vse do avtorjev izplačanih inovacij, ki so jih prijavljali še leta 1980 v oktobru. Tik pred izletom (v petek) je prišlo do odpovedi, zato so bili vabljeni še nekateri pred tem datumom, odvisno od tega, če so bili dosegljivi. Tako je bilo prijavljenih 43 inovatorjev, izleta pa se jih je udeležilo 40. Zjutraj smo se odpeljali z avtobusom Generalturista z Bleda in se najprej namenili proti Škofji Loki in naprej proti Cerknem, kjer smo imeli zajtrk in se prvič tudi soočili med seboj. Nadaljevali smo pot proti Novi Gorici.

Vseskozi je vladalo v avtobusu prijetno vzdušje s pomočjo prijazne »vodičke«, ki je na primeren način vseskozi razlagala krajevne značil-

nosti in druge stvari. V Gorici so nas sprejeli v tovarni pohoštva MEBLO, kjer je potekala predstavitev inovacijske dejavnosti v obeh firmah in izkušnje pri tem delu, nakar smo si ogledali dva obrata in sicer »IVERKO« in »PLOSKOVNO POHIŠTVO«.

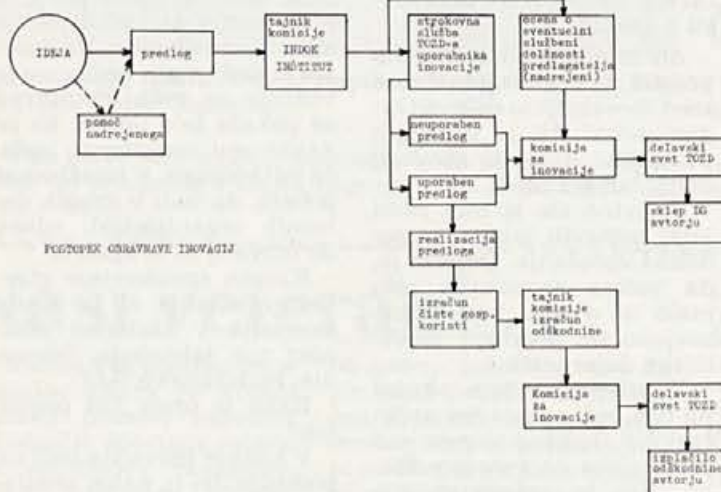
Preko »Sterka« in ogleda Zemona smo se peljali v Postojno, kjer smo imeli kosilo v Hotelu Kras in si ogledali še Postojnsko jamo. Ko smo se vračali proti domu, smo se ustavili še »Na klanecu« in bili že kmalu po šesti uri doma.

Izkazalo se je, da so nekateri inovatorji tudi dobri pripovedovalci vicev, kar je bilo vsekakor prijetno.

Vtisi z izleta so bili ugodni, tudi nekaj pohval je bilo slišati — kot na primer: dosejaj najboljši in najbolj disciplinirani izlet »ELANOV-CEV« in podobno.

Pa še drugič!

Tone Stare

POSTOPEK OBRAVNAVE INOVACIJ

Kakšna je naloga komisije za inovacije?

Komisija šteje 7 članov iz vseh TOZD. Imenuje jo delavski svet delovne organizacije, skrbi pa predvsem za to, da se aktivnosti v zvezi z inovacijami za vse TOZD v DO odvijajo enotno v skladu s pravilnikom. Komisija ne ugotavlja uporabnosti predlogov, ker so za te zadeve pristojne strokovne službe po TOZD.

Ali je postopek za prijavo inovacij za predlagatelja kompliciran?

Pogoj za prijavo inovacije je, da je predlog podan v pisni obliki. Predlog je lahko zelo kratek, če je enostaven za razumevanje. Za bolj

— če je zahtevnost del in nalog, ki jih predlagatelj opravlja, nižja (NK in PK delavci, delavci s poklicno šolo),

— če je področje uporabe inovacije temeljna dejavnost,

— če je do predloga prišlo po lastni iniciativi in ne v okviru dela oziroma po okvirnih navodilih,

— če je bilo za pridobitev predloga potrebno vložiti veliko fizičnega in umskega napora (študij, poizkusi itd.).

Zaradi lažjega razumevanja navajam primer izračuna za inovacije:

Čista gospodarska korist od inovacije v teku enega leta je bila 500.000 din (50 mili-

CZ: naša dekleta dvanajsta

Kot že vrsto let zapored, je bilo tudi letos tekmovanje ekip PMP civilne zaščite, tokrat na letnem kopališču v Radovljici, katerega namen je vzpodbujati pri članih ekip težnjo po čim boljšem znanju in obvladanju veččin iz prve pomoči, seznanjati člane ekip s tradicijami partizanske sanitete, vzgajati člane ekip v duhu patriotizma in socialistične solidarnosti, s kvalitetnim znanjem iz prve pomoči krepiti obrambno moč naše skupnosti, s pripravami na tekmovanje in z udeležbo na njih obnavljati teoretično in praktično znanje članov ekip in s tem vzdrževati njihovo trajno usposobljenost za nudenje prve pomoči.

Tekmovanje obsega preizkus praktičnega znanja, ki se opravi z:

— izvedbo triaže — vrstnega reda dajanja prve po-

moči in določitve vrstnega reda evakuacije pri oskrbi poškodbe,

— oskrbo fiktivne poškodbe, ki mora biti realistično prikazana na manekenu ali pa jo ponazarja slika ali pa oboje,

— preizkus praktičnega znanja opravijo ekipe po trojkah tako, da vodja ekipe in njegov namestnik na določenem mestu opravita triažo, trojka pa na svojem tekmovalnem mestu oskrbi poškodbo in nakaže transport poškodovanca,

— čas, v katerem mora trojka oskrbeti poškodovanca, je vnaprej določen glede na vrsto poškodbe in vpisan na ocenjevalni poli praktičnega dela tekmovanja.

Na minulem tekmovanju je naša ekipa dosegla solidno 12. mesto od skupno 35 nastopajočih ekip.

Z. V.

Jugoslovanski novinarji v avstrijskem Elanu

Na povabilo Avstrijske zvezne gospodarske zbornice je letošnja pomlad našo sosedo obiskala skupina jugoslovanskih gospodarskih novinarjev.

Na večdnevem obisku so si dodobra ogledali tudi Avstrijsko Koroško, ki ji posvečajo veliko pozornost v sodelovanju dežel ALPE-JADRAN. Tako so obiskali

Elan v Brnci, kjer složno delajo slovensko in nemško govoreči Avstrijci. Naši novinarji so za okroglo mizo z vodstvenimi delavci Elana pohvalili povezanost avstrijske tovarne z matično in dobro organizacijo proizvodnje, saj s sorazmerno skromnim številom delavcev na majhnem prostoru izdelajo veliko število smučí. I. V.

Jugoslovanski novinarji v avstrijskem Elanu

Slovenski sindikalni delavci na obisku v Brnci

Z osnovnim namenom, da bi se seznanili z ekonomskimi temelji koroških Slovencev, so se člani republiških odborov sindikata delavcev papirne, grafične, založniške in časopisno-informativne dejavnosti ter gozdarstva in lesarstva sredi aprila srečali s predstavniki organizacij združenega dela, ki imajo svoja podjetja na avstrijskem Koroškem.

Elan Brnca, Slovenijalesova tovarna pohišstva v Žitari vasi in tovarna celuloze Obir, postaje na tem enodnevem obisku, vse po vrsti ekonomsko opravičujejo svoj obstoj. Še več, tudi njihovi načrti in realne perspektive jim odpirajo možnosti za še večjo uveljavitev.

O pomenu tega za narodnostni obstoj koroških Slovencev pa sploh ne kaže izgubljati besed.

V Brnci je pred Elanom slovenske delavce sprejel Willi Moschitz, ki jim je predstavil dosedanjo zgodovino tovarne v Avstriji in jih

kasneje popeljal po proizvodnih prostorih tega 98-članskega kolektiva.

»Po letu 1979, ko je tovarna pričela z redno proizvodnjo, smo bili lani prvič upravičeno lahko zadovoljni. Ustvarili smo 16 milijonov avstrijskih šilingov dobička in pokrili izgubo iz prejšnjih let. Ob enakem številu zaposlenih smo bistveno povečali tudi produktivnost. Pred dobrimi petimi leti smo naredili 153.000 parov smučí, lani pa že 207.000 parov, in prav vse smo tudi takoj prodali. Vsekakor lep poslovni uspeh, če vemo, da je prav v Avstriji največ proizvajalcev najkvalitetnejših smučí na svetu«, je pripovedoval Willi Moschitz.

B. R.

ELAN

Elanz

Toni Vogten

**THE BRITISH
SKI FEDERATION**

Certificate Awarded to

Elan SKi

In appreciation of generous support given to the
British Ski Teams

1984-85

Andrew Fisher
Secretary General

Alwen
The Earl of Linton and Melville
President

Britanska smučarska zveza daje Elanu priznanje za vsestransko pomoč britanski smučarski reprezentanci v sezoni 1984-1985

Trije športniki — veterani za »Smučino«

Posebej za Smučino smo povabili na krajši razgovor tri športnike — veterane:

Nekdanjega skakalca Jožeta Zidarja, tekača Matevža Kordeža in alpinca Cirila Pračka.

Jože Zidar

Je bil polnih 11 let v naši skakalni reprezentanci, v družbi še dveh najboljših v letih 1950—1960: Rudija Finžgarja in Janeza Polde. Še danes po tolikih letih je ostal zvest skakalnemu športu, saj je na vseh planiških prireditvah štarter na mizi, kot strokovnjak seveda. Toda o tem kasneje.

Že kot 13-letni deček je leta 1940 prejel prvi mladinski pokal na Koroški Beli, kjer je tekmoval za klub »Ajmoharjev«. Njegov najdaljši skok pred pričetkom druge svetovne vojne je bil že 27 m. Po vojni in odslužitvi vojaškega roka je leta 1947 začel s skoki na stari 120-metrski letalnici, kje je že v prvem poskusu dosegel daljavo 98 m, v drugem pa že kar 101 m. Tako je bil eden izmed šestih Jugoslovanov, ki so skočili nad 100 metrov.

Kako je prišel v Planico, neznan in neveden, nam je povedal sam. V žepu je imel za ing. Bloudka priporočilno pismo iz Železarni Jesenice, kjer je zaposlen še sedaj, da je dober delavec, udarnik, koprjazen in željan skakati. Takrat so bili skoki v Planici kar cel teden. Dr. Dečman znani planiški strokovnjak ga je previdno pridržal na mizi, da je opazoval druge skakalce. Drugi dan je Italijan de Lorenzo težko padel, pa je Jožeta popadel strah, tako da tudi v sredo ni skakal. V četrtek ga še niso pustili na velikanko, šele v petek se je korajžno pognal in tako uspel. Imel je smučiči iz bukovega lesa, z rokami pa je močno krilil v svojem predklonu. Tega se je odvaldil tako, da je doma na manjših skakalnicah treniral s spredaj zavezanimi rokami.

Bil je na olimpijskih igrah v Cortini in dvakrat na svetovnih prvenstvih v Preeju in Lahtiju. Njegov največji uspeh je bil na skakalnici v Celovcu, na mednarodni tekmi, kjer je zmagal pred Bradlom in drugimi znanimi svetovnimi asi. Tam se je Slavko Avsenik polomil in zaključil svojo skakalno kariero. Na polete v Oberstdorf je leta 1955 šel edini od Jugoslovanov in je na nedeljski zaključni tekmi zasedel odlično 3. mesto s 111 metri.

Svoje nerodne bukove skakalne smučiči, kjer je bila ena več let kar 10 cm krajša, je kasneje zamenjal s prvimi hikari smučiči atenhoffer, takrat pa so se že pojavile prve Elanove skakalne smučiči s črno maso brez oznake firme, pri katerih so se v začetku rade lomile konice, posebno na večjih skakalnicah. Te pa so bile iz leta v leto boljše. Ponosni smo bili takrat, pravi Jože, da je Elanu uspelo in sploh da mu je dobro šlo. S srcem smo živeli z njim. Z Rudijem Finžgarjem pa sva bila tudi osebna prijatelja.

V uvodu smo že povedali, da je še zdaj, od leta 1964 dalje, ko je s skakanjem prenehal, štarter na mostu v Planici na vseh skakalnicah. Postal je pravi strokovnjak za vzdrževanje in urejanje miz na skakalnicah. Sam je izdelal študijo naleta skakalnice v odnosu na skakalca in njegove kritične točke ter napravo (orodje — lopato) za cementiranje mostu. Tako je znan že tudi v tujih krogih.

Matevž Kordež na tekmovalju

Jože Zidar

V letih 1960—1966 je opravljal tudi trenerske posle, najprej je učil mladince na Koroški Beli, kasneje pa v Zahomcu na Koroškem v Avstriji znane nekdanje svetovne ase: Schnabla, Milloniga, Wallnerja, Gratzerja, Zwittra in druge in to brezplačno. Za njim jih je prevzel poklicni državni trener.

Vsi ti tekmovalci so takrat kupovali po njegovem nasvetu skakalne smučiči Elan.

Matevž Kordež

Kdo izmed slovenskih smučarjev-tekačev ne pozna priimka Kordež? Matevž, Gašper, Božo, Milena... Desetletja so bili na vrhu slovenskega tekaškega športa.

Ko smo Matevža Kordeža, ki ima šest in pol križa na svojem hrbtu povabili v Elan na razgovor, nam je dejal, da bi morali pred njim poklicati starost slovenskih tekačev, Franca Smoleja z Jesenic, kajti on je pobiral predvojne lovorike v tekih na smučeh, on, Matevž, pa v povojnem obdobju. Obljubili smo mu, da bomo to storili, šele potem je bil pripravljen sodelovati.

Doma je na Jamniku. Vsekozi je bil in je še gorska kmečka grča in nič čudnega ni, da je s toliko moči in kondicije nekdanj dosegel mednarodne uspehe na tekmovalnih, ki so zahtevala veliko vztrajnosti, moči ter volje. Nikdar ni veliko treniral, posebej za domača tekmovalna sploh ne, za mednarodne nastope pač krajši čas. Njegov trening je bilo trdo delo na gorski kmetiji in garaštvo pri gozdnih delih, od mladih nog do danes. Že trikrat je imel večje nesreče pri delu s traktorjem pri spravljanju lesa iz Jelovice, ki ga vsako leto prevozi po nekaj sto kuubičnih metrov v dolino.

Na kraju razgovora s simpatičnim Jožetom Zidarjem sem dobil še le pravi vtis o človeku športniku, samorastniku, ki mu je skakalni šport pomenil in mu še vedno pomeni vse poleg poklicne zagnanosti v Železarni Jesenice, kjer bo naslednje leto stopil v zasluženi pokoj.

Prepričani smo, da ga tudi to še ne bo odvrnilo od tega konjička, kajti še vedno je v odlični fizični in psihični kondiciji.

S. K.

Ko je nalahno prišepal v Elan, smo mislili, da so ga ukrivila leta. Vendar ne. Pred nekaj dnevi, je povedal, ga je povozil traktor in mu na desni nogi pod kolonom razparal kožo in meso do kosti v dolžini 20 cm. Pa ni šel k zdravniku. Sam se je zdravil z domačim žganjem in arniko. Vsak drug bi v tem primeru iskal nujno zdravniško pomoč in »marodiral«.

Matevž je bil vse. Najprej tekmovalec, nato organizator, trener in izdelovalec tekaških smučiči. Pa ne za »kšeft«, temveč za hobi. Pred dvema leti pa je prenehal z vsem.

Kot tekmovalec je nastopil prvič še kot osnovnošolec na pobočjih Dražgoš — in zmagal. Od takrat naprej je vedno smučal, kolikor mu je dopuščal čas. Pred drugo svetovno vojno se je Matevž udeležil državnega prvenstva v smučarskem teku, leta 1940 pa je kot vojak bivše jugoslovanske vojske »padel v roke« sposobnemu trenerju Mirku Bračiču, takratnemu naredniku, ki je med NOB postal narodni heroj. Od njega se je Matevž veliko naučil in je na armadnem prvenstvu osvojil takoj drugo mesto, v patroljnem teku pa je celo zmagal.

Po osvoboditvi je bil član državne reprezentance in je sodeloval na dveh olimpijskih igrah, v St. Moritzu leta 1948, kjer je na 50 km osvojil odlično 16. mesto in v Cortini leta 1956, kjer je na 30 km dosegel dobro dvaintrideseto mesto. Uspešno je sodeloval tudi na svetovnem prvenstvu v Falunu leta 1954.

Bil je petkratni državni prvak na 30 km in dvakratni na 18 km. Ležale so mu daljše proge, kjer je bilo treba pokazati vztrajnost in kondicijo. Pokljuka je bila njegova, nam je povedal. Šest let zapored je zmagal na vseh mednarodnih tekmah.

Pripovedoval je, da je z navadno leseno tekaško smučko leta 1948 prišel v državno reprezentanco, nazadnje je eni manjkalo celih 25 cm dolžine, pa je še kar »dirkal« z njo. Kasneje je nastopal z Elanovimi smučmi.

Tekmovati je prenehal pri 37 letih in se posvetil bolj vzgoji mladih in izdelavi tekaških smučí, ki jih je primanjkovalo. Čeprav tekaški šport tedaj ni bil tako razvit kot danes, je kot akter te zvrsti športa čutil, da se obetajo tekačem boljši časi in da bo to prej ali slej postal množični šport, zato pa so bile potrebne dobre tekaške smučí.

Vseskozi je sodeloval z Elanom pri razvoju tekaških smučí in dajal nasvete in pripombe za izboljšanje letih. Vendar je bil to v Elanu problem dolgo vrsto let, zato se je odločil, da bo sam začel z izdelavo tudi z Elanovim soglasjem in pomočjo. Brezovega lesa je imel dovolj sam, od Elana je dobil stiskalnice in potrebni material po dostopnih cenah. To je počel bolj iz »hobija« kot pa za zaslužek. Razvil je svoje tekaške lesene smučí JE-LOVICA-ŠPRINT-KORDEŽ in jih izdelal od 2–3000 parov. Bile so to za tiste čase dobre smučí. S proizvodnjo je prenehal, ko so se začele pojavljati prve plastične smučí, kjer je Elan začel z masovno proizvodnjo teh po novi tehnologiji.

Na zaključku tega razgovora, ki ga je podkrepil z neštetimi fotografijami in priznanji, ki jih je prinesel v Elan kar celo aktovko, je spregovoril še malo o sedanjih tekmovalcih in jih pohvalil, kritiziral pa je trenerške kadre, da nimajo pravih prijemov, da bi iz dobrega testa spekli dober kruh.

S. K.

Ciril Praček

»Napiši mi nekaj o sebi, o svojem smučarsko-tekmovalnem življenju, o svojih uspehih,« mi je rekel na obisku France. Rekel bi, da se večina športnikov, ki dobi podobno nalogo, počuti verjetno prav tako nelagodno, če mora pisati o sebi, kot se počutim jaz. Nerad pišem o sebi, kajti uspehi so lahko v relativnem pogledu tudi neuspehi, kakor pač kdo gleda in ocenjuje.

Začel sem kot alpinist, brat me je speljal v skale za hišo in že štiri leta star sem padel čez »steno«. Pošteno potolčenega so me prinesli materi v kuhinjo, za nameček me je še ona prebunkala. To je bilo v Podbrdu, kjer sem živel pet let. Nato smo se po sili razmer selili v Boh. Bistrice, kjer sem še isto zimo (1918) videl smučarja. Seveda mi je moral oče petletnemu takoj narediti smučí iz dveh 60 cm dolgih bukovih ploščev. Za palice sta služili dve palici od metle. In potem je šlo vso zimo veselo okoli hiše. Prve prave smučí mi je naredil bohinjski kolar Rozman leta 1924, 160 cm dolge z Bilgerijevimi vezmi. Istega leta smo se selili na Jesenice in smučí so me spremljale. Toda ne za dolgo, mati jih je morala prodati, nastopila so leta hude gospodarske krize, leta pomanjkanja. Namesto pravih smučí so bile zopet dobre doge sodov. Šele 16 let star sem si pristradal denar za 170 cm dolge smučí.

Prvo tekmo slaloma v Črnem vrhu, sem startal 17 let star februarja 1931, v priredbi »SKALE« z Jesenic, s številko 1 in zmagal. To je bila tudi ena izmed prvih tekem v alpskem smučanju na Gorenjskem. Od takrat naprej so se vrstile tekme neprestano, leto za letom, v poprečju najmanj po 20 tekem v sezoni. Temu primerno je naraščala tudi kvaliteta in konkurenca.

Dobre tekmovalce je imel takrat Tržič, Ljubljana, Maribor, Celje, Zagreb in Jesenice. Najlepše je bilo tisto tovariško življenje s klubskimi sotekmovalci. To je tisto, kar me je prikovalo k smučarji. Imel sem izredno konkurenco najboljših tekmovalcev okoli sebe v »SKALI«: Heim, Novak, Lukman, Katnik, Švab, Benedičič, Klein in še mnogi. Posebno Heim je bil izreden in gotovo bolj nadarjen in boljši od mene. Motiv, da sem se tako močno zagrizel v tekmovanje, je bil v tem, da sem le kot uspešen tekmovalce prišel do dela v

Ciril Praček

Železarni, ki ga ni dobil kar vsakdo. In biti v Železarni je pomenilo ne biti lačen, raztrgan, ubog.

Moj prvi start v inozemstvu je bil leta 1933 na prvem svetovnem prvenstvu v alpskih disciplinah v Innsbrucku. V reprezentanci so bili še: Čarman Frenk, Katnik Alojz, Kukovec in Jelen. Uspehov še ni bilo, kajti to je bil šele prvi stik s tedanjo elito.

V letu 1935 sva startala s Heimom na svetovnem prvenstvu v Mürren-u v Švici (nasproti Wengna) in tudi nisva bila posebno uspešna. Leta 1936 smo startali na olimpijskih igrah v GA-PA (Nemčija) in tu se je že pokazala dolgoletna vadba. Heim je bil v zelo dobri formi, toda v smuku se je zapletel v vrvi, ki jih je nekdo pustil na progi, jaz sem imel več sreče in sem prekrmaril smuk, kajti le tako si se lahko plasiral na start v slalomu. Tako sem se uspel prebiti na 15. mesto v kombinaciji, kar so smatrali tedaj kot lep uspeh. Zelo žal mi je bilo Heima, ki bi bil z malo več sreče gotovo boljši.

Moj drugi razmeroma dober uspeh je bil teden dni po olimpijskih igrah na svetovnem prvenstvu v Innsbrucku, kjer sem imel podobne uvrstitve kot na olimpijskih igrah, le da v profesionalni konkurenci vseh tistih, ki niso mogli, ali smeli startati na olimpijskih igrah.

Nadaljna prelomnica je bilo leto 1939, na svetovnem

prvenstvu v Zakopanah na Češkem. V vmesnem času pred to zimo, je dosegel Heim nekaj izrednih uspehov, tako je zmagal v slalomu na akademskem evropskem prvenstvu v Badgasteinu (kar je bilo dejansko isto kot svetovno prvenstvo), potem na vseslovanskem prvenstvu v Zakopanah v slalomu in v Banski Bistrici dve leti pozneje v smuku s Križne gore.

Na svetovnem prvenstvu v Zakopanah 1939 sem imel več sreče, v kombinaciji sem se uvrstil na 12. mesto in v slalomu na sedmo mesto.

Svetovna vojna nam je vzela Olimpiado v letu 1940 in 1944, kjer bi morda uspeli, v letu 1948 sem prišel še v moštvo za olimpijske igre v St. Moritzu, kjer pa nisem uspel.

Z velikim spoštovanjem se neštetokrat spominjam umrlih sotekmovalcev: Heima, Žnidarja, Stoparja, olimpijcev iz GA-PA, v najlepšem spominu imam izredne borbe s Tržičani na Zeleniškem in Triglavskem smuku ter smuku z Rožce in rečem lahko samo: »Hvala vam prijatelji za čudovite dneve in doživljanje, ki smo jih preživeli skupaj!«

Na koncu naj omenim še to, da smo vadili tedaj Jugoslovani vse sami, na svoj račun, brez žičnic in da so naši konkurenti vadili skoraj tako, kot vadijo vsi danes. Zato smo bili v svojih srcih ponosni na svoje — čeprav skromne uspehe.

C. P.

Kronika o razvoju športa v Begunjah

S kratkim presledkom nadaljujemo s kroniko. Tokrat iz virov, ki nam jih je posredoval Krpinarjev (Kolman) Janez, mlajši.

Novo odkritje je vsekakor ugotovitev, da so v Begunjah »na dilah« videli prvega smučarja že pred prvo svetovno vojno, domačina, lovskega čuvaja Matija-Matička iz Poljši.

Za začetek alpskega smučanja so izsekali in splanirali teren v Dragi ob Jelenci, vzhodno od smučarske koče, ki je bila postavljena leta 1936. Ker se teren zaradi hitrega topljenja snega ni obnesel, se je karavana tedanjih smučarjev preselila v Krpin. Iz takratnih zametkov se je razvil današnji Športni center.

Tedanji odbor Smučarskega društva je sklenil, da se pogodi s Poljško srenjo in kmeti za pristanek izseka proge na Sv. Peter in Gojzdec. Tri leta je trajalo to delo, do leta 1943, še malo med okupacijo predvsem zaradi drv, čeprav je delovanje društva med okupacijo mirovalo. Zadnji smučarski tečaj je bil leta 1939 na Rožci, vodil

ga je smučarski učitelj Miloš Sušteršič iz Les.

Po vojni je do ustanovitve TVD PARTIZAN delo nekdanjega Smučarskega društva životarilo, zaradi drugih večjih skrbi obnove domovine.

Šele po ustanovitvi Zadruga Z. O. J. Elan za proizvodnjo športnega orodja na Zgoši pri Begunjah, je to delo v novoustanovljenem društvu TVD PARTIZAN zopet steklo.

Predsednik Zadruga Elan, Rudi Finžgar je zbral okrog

Škofic Ivan, Lesce 1928. leta

Stara koča »Smučarica« v Dragi

sebe naslednje člane — so delavce: Finžgar Miha, Kavčič Ivana, Bulovec Alojza, Stroj Nika, Kejžar Jožeta, Mulej Tina in Pristavec Alojza. Na pobudo Finžgarja se je začela s privoljenjem posestnika Jane Franca v njegovi »drnči« graditi nova Bloudkova skakalnica. Vsa dela so bila opravljena pod vodstvom Rudija Finžgarja. Pri razširitvi alpske smučarske proge sta nadzor prevzela Tine Mulej in Niko Stroj. Tako je že leta 1947 služila svojemu namenu. V letu 1950 so z reorganizacijo v občinskem merilu ustanovili v Radovljici, za Radovljico, Lesce in Begunje eno društvo, ki se je imenovalo »France Prešeren«. Vendar ta umetna tvorba nikdar ni zaživela. Tako so člani v Begunjah ostali zvesti vseskozi svojemu društvu TVD PARTIZAN Begunje.

Delegat TVD PARTIZAN Begunje v društvu »France Prešeren« v Radovljici je bil Kolman Janez, mlajši, za njim pa Arh Julij.

Štirinajst dnevnega tečaja leta 1948 so se udeležili naslednji aktivni člani iz Begunje že pod novim društvom »France Prešeren«:

- Kolman Janez (mlajši)
- Mencinger Oto
- Finžgar Rudi
- Kolman Janez (Možic)

Članov TVD PARTIZAN Begunje je bilo vedno več, predvsem zaradi vedno več-

jega števila zaposlenih v Elanu. Tako je leta 1958 štelo že okrog 50 aktivnih članov.

Posamezni odborniki so bili odgovorni za naslednje vrste športa:

- za skoke — Rudi Finžgar
- za slalom in smuk — Mulej Tine
- za teke — Resman Jože
- za nogomet — Pungartnik Rado
- za telovadbo — Finžgar Anica

Tudi odbor se je spremenil:

- predsednik je postal Finžgar Miha
- tajnik — Kavčič Ivan
- blagajnik Stroj Niko
- člani: Kolman Franci, Pristavec Alojz, Kolman Janez, Mencinger Oto, Mlačnik Tone.

Rado Pungartnik, delovodja iz Elana je v tistih časih ne le skrbel za razne nogometne nastope, temveč se je v okviru Partizana veliko ukvarjal tudi s telovadbo. Vodil je množične telovadne nastope predvsem deklet, za različne prireditve v Begunjah. Prvo telovadnico so imeli v graščini, v kapeli — begunjski brivnici. Prirejali so tudi razne akademije in gostovanja pri drugih društvih. Nogometarji so se na graščinskem svetu merili med seboj zares in za zabavo (debeli: suhi) itd. Mikičev Lojz je bil ponavadi sodnik in je sodil z budilko v roki.

S. K.

Izšlo je poslovno poročilo za leto 1984

Tako kot v preteklih letih, smo tudi v maju 1985 izdali Poslovno poročilo o gospodarjenju v matični tovarni ter enotah v tujini v letu 1984. Poslovno poročilo je tiskano v treh jezikih in sicer slovenskem, nemškem, angleškem, izdano pa je bilo v nakladi 1500 izvodov.

Posredovano je bilo vsem vodstvenim kadrom ter propagandnemu oddelku v hiši, skupaj s spremnim zahvalnim dopisom pa še vsem lastnim in mešanim firmam v tujini, bankam in drugim finančnim inštitucijam v Jugoslaviji in tujini, raznim združenjem, organom in organizacijam ter pomembnejšim dobaviteljem in kupcem doma in v tujini. Namen izdaje vsakoletnega Poslovnega poročila je v podrobni predstavitvi obstoječega stanja v Elanu, njegovih proizvodnih in prodajnih uspehov v preteklem letu skupaj z veljavnimi bilancami uspeha in stanja matične hiše in vseh enot v tujini, verificira-

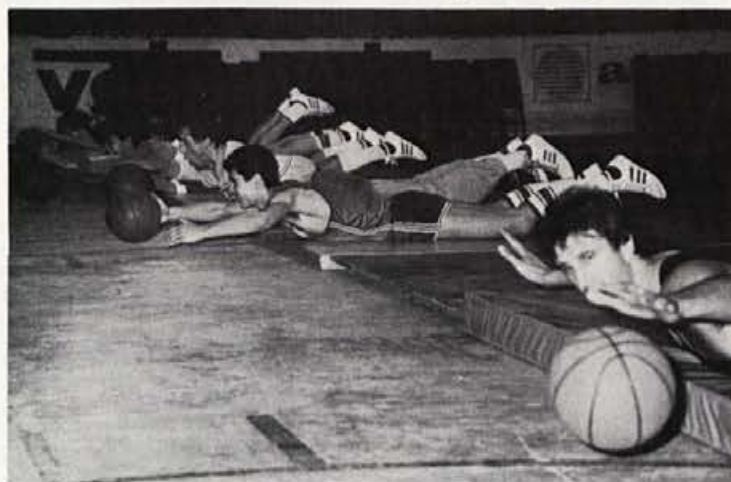
nimi s strani Službe družbenega knjigovodstva, kar jim daje ustrezno družbeno priznano težo.

V barvnih prilogah je predstavljen Elanov proizvodni program od smuči, športnih orodij, do letal in jadrnic ter slikovne predstavitve najpomembnejših oddelkov in služb v Elanu, dodane pa so tudi fotografije lastnih in mešanih firm v tujini.

Tekstualni del začnjenja poročila generalnega direktorja tov. Vojska, nadaljuje se z obširnimi osnovnimi podatki o Elanu, zaključuje pa s podrobnim prikazom poslovanja v letu 1984, v katerega se vpletajo grafične ponazoritve primerjav najpomembnejših elementov poslovnega uspeha v preteklem petletnem obdobju.

Publikacija, tiskana na 20 straneh velikega formata, je primeren osebni karton za predstavitev Elana slehernemu poslovnemu partnerju. Tone Jeglič

Jugoslovanski košarkarji na pripravah v Ljubljani

S treninga jugoslovanske košarkarske reprezentance Tivoli 85

Po obrazih sodeč so reprezentanti različno prenašali napore treninga v Tivoliju.

Nakič, Vučević, Dražen Petrovič, Radović in Bojan Petrovič so ogrodje reprezentance, ki nas je zastopala

na evropskem prvenstvu v Zahodni Nemčiji.

In kaj ima ob tem Elan?

Nič posebnega, posodili smo jim del gimnastične opreme, upamo, da je bila koristna.

J. U.

Sindikalno prvenstvo v kegljanju: naši odlični

Da Elanove kegljačice in kegljači zares znajo podirati keglje, so dokazali na Občinskem sindikalnem prvenstvu v kegljanju borbenih partij za leto 1985, ki je bilo aprila na kegljišču Doma upokojevcev v Radovljici.

V konkurenci je bilo 25 ženskih in 41 moških ekip, tj. 246 članov sindikata iz 66 osnovnih organizacij.

Med ženskami so bile Elanovke najboljše, med moški-

mi Elanovci tretji, v skupni razvrstitvi pa je ob koncu Elan zbral med vsemi ekipami največ točk.

REZULTATI — ženske: 1. Elan I, 2. Iskra Otoče I, 3. Elan II, 4. Veriga, 5. Invalidi itd.; moški: 1. Veriga, 2. Upokojenci, 3. Elan, 4. Obrtniki, 5. Elmont Bled itd.; skupaj: 1. Elan, 2. Veriga, 3. Upokojenci, 4. Iskra Otoče, 5. LIP Bled.

B. R.

Sindikalno prvenstvo v odbojki: solidne uvrstitve

Aprila so merili moči tudi odbojkarji, ki so na Občinskem sindikalnem prvenstvu v odbojki odločili, kdo bo najboljši za leto 1985. Uspeh Elanovih ekip ni bil na ravni pričakovanj, saj je edino druga moška vrsta posegla v boj za najvišja mesta.

REZULTATI — ženske: predtekmovanje — Elan : Vezenine 0:2, Elan : Plamen 0:2, PTT Radovljica : Elan 2:0; vrstni red: 1. Vezenine, 2. Plamen, 3. PTT Radovljica, 4. Elan; končni vrstni red: 1. Vezenine, 10. Elan; moški — predtekmovanje: Elan II : GG Bled II 2:0, Veriga : Elan II 0:2, LIP II : Elan II 2:1; vr-

stni red: 1. Elan II; Elan I: Obrtniki 1:2, Obrtniki : Elan I 2:1; Elan I : Iskra Lipnica II 2:1; vrstni red: 1. Plamen, 3. Elan I; finale: GG I : Elan II 2:0, Plamen : Elan II 2:0, Elan II : Iskra Lipnica I 0:2; končni vrstni red: 1. Iskra Lipnica, 2. GG Bled, 3. Plamen, 4. Elan II, 11. Elan I, itd.

V točkovanju za letoletno uvrstitev sindikalnih športnih iger 1985 je po štirih panogah — smučarskih tekah, veleslalomu, kegljanju borbenih partij in odbojki — vrstni red naslednji: 1. Elan 390,2 2. LIP Bled 360,1, 3. Veriga Lesce 342,0, 4. GG Bled 229,4, 5. Vezenine 198,6 itd.

Strelci so se pomerili...

REZULTATI sindikalnega prvenstva ELANA v streljanju z zračno puško za leto 1985

POSAMEZNO:

Moški:

mesto	ime	TOZD	krogov
1.	Kokalj Rudi	IE	163
2.	Arh Toni	ŠO	156
3.	Pristavec Alojz	ŠO	153
4.	Potočnik Zvone	SM	151
5.	Vrečko Maks	SM	150
6.	Lajič Vaso	SM	140
7.	Dobida Janez	VZ	136
8.	Blažič Alojz	ŠO	132
9.	Stroj Miloš	VZ	131
10.	Kocjančič Jakob	VZ	130
11.	Florjančič Jože	PL	128
12.	Dežman Jože	DSSS	125
13.	Čebavs Marko	PL	121
14.	Urh Jože	SM	120
15.	Jeram Peter	SM	119
16.	Blažič Franc	VZ	117

Ženske:

1.	Šimic Silva	PL	159
2.	Bec Marija	ŠO	107
3.	Križan Mojca	SM	78

Razvrstitev po TOZD in DSSS:

- TOZD SMUČI 561 krogov (Potočnik 151, Vrečko 150, Lajič 140, Urh 120)
- TOZD ŠO 548 krogov (Arh 156, Pristavec 153, Blažič 132, Bec 107)
- TOZD VZ 514 krogov (Dobida 136, Stroj 131, Kocjančič 130, Blažič 117)

Kokalj

Občinsko sindikalno prvenstvo v streljanju za leto 1985

Med vsemi najštevilnejše Elanovo zastopstvo, 18 moških in 4 ženske, si je pristreljalo največ krogov na Občinskem sindikalnem prvenstvu 18. in 19. maja v dvorani Kulturnega doma v Mošnjah. Skupaj so se tekmovala udeležili 204 strelci, od tega 45 žensk in 159 moških.

REZULTATI — ženske — do 40 let: 1. Benčina (LIP Bled) 136 krogov, 2. Šimic 132, 29. Bec (obe Elan) 49; nad 40 let: 1. Mrak 156, 3. Podlipec (obe Elan) 133; moški — do 40 let: 1. Bešter (Iskra Lipnica) 176, 6. Praprotnik 169, 12. Stroj M. 164, 13. Kokalj 161, 22. Hanžič 150, 23. Arh 148, 45. Hrovat 133, 89. Babič 97, 96. Rozman 81, 101. Mikič 63, 114. Tonejc N. (vsi Elan) 22; nad 40 let: 1. Biček (Obrtno združenje) 179, 5. Resman 161, 7. Pristavec 159, 11. Vidic A. 152, 17. Urh 140, 18. Krmpotič 138, 21. Vrečko 126, 28. Bešter (vsi Elan) 115; ekipno ženske: 1. Elan Begunje 421, 2. LIP Bled 394, 3. GP Bohinj 365 itd.; ekipno moški: 1. Obrtno združenje 821, 2. Elan Begunje 814, 3. LIP Bled 798 itd.; ekipno skupaj:

- Elan Begunje, 2. LIP Bled, 3. Iskra Lipnica, 4. Obrtno združenje, 5. Veriga Lesce itd.

Ob koncu pa pogledjmo še trenutni vrstni red sindikalnih športnih iger 1985 po smučarskih tekah, veleslalomu, kegljanju (borbene partije), odbojki in streljanju: 1. Elan Begunje 559,8, 2. LIP Bled 522,4, 3. Veriga Lesce 407,0, 4. GG Bled 308,0, 5. Obrtno združenje 234,2, itd.

B. R.

SKROMNA UDELEŽBA

Po udeležbi na Elanovem sindikalnem prvenstvu v malem nogometu sodeč, nogometna žoga za Elanovce ni kdove kako zanimiva. Nastopile so le ekipe TOZD Trgovina, TOZD Smuči in TOZD Športna orodja, njihovi medsebojni obračuni pa so pokazali, da so trgovci najboljši.

REZULTATI — Trgovina : Smuči 3:0, Smuči : Športna orodja 6:2, Trgovina : Športna orodja 5:1; vrstni red: 1. Trgovina 4, 2. Smuči 2, 3. Športna orodja 0.

J. C.

Visoko priznanje »ELANU«

Na zaključku redakcije smo prejeli novico, da je Organizacijski komite podelil zlato priznanje ob jubileju 50-letnice Planice.

To priznanje cenimo tembolj, ker je bilo podeljeno le ELANU in MURI za dolgoletno uspešno sodelovanje in podporo skakalnemu športu.
D. V.

Krivljenje bloških smučí

(Iz glasila »Stol«
Kamnik — maj 1985)

Šírom po svetu so znane starodavne smučí z Bloški planote in okoliških hribov. Bloške smučí so ena glavnih znamenitosti naše bogate preteklosti. Znanе so tako v etnološki znanosti kot tudi med ljudmi, ki ljubijo belo opojnost. Nas pa zanima, kako je preprosti kmečki človek naredil smučí, kako je lesene deščice krivil.

Les, ki so ga izbrali za bloške smučí, je moral imeti poleg lastnosti, da se je rad krivil, tudi lastnosti drsenja po snegu. Veliko je lesov, ki se radi krivijo, a neradi drsijo po snegu. Pa še nekaj: les, ki so ga izbrali za smučí, se je moral dobro klati, cepiti. Deščice prvotnih smučí so bile

povečini cepljene, šele v poznejših časih so jih začeli žagati. Cepljena deščica je bila zaradi nepoškodovanih lesnih vlaken trdnjša, bolje je drsela po snegu, pa še lažje jo je bilo ukriviti. Poleg tega so izbrali les z gostimi rastmi, saj se je tistega z redkimi rastmi rad oprijemal sneg. Od drevesnih vrst je bil priljubljen brezov les, ki je dovolj trden in masten in zato rad drsi. Tudi javorov les so uporabljali; ta se je dobro krivil, vendar zaradi krhkosti tudi rad lomil. Precej kasneje se je uveljavil jesenov les, zaradi gostih rasti in zelo dobrega obnašanja pri krivljenju, vendar pa so bile jesenove smučí pretežke in še zelo hitro so se izrabile. Uporabljali so na primer tudi češnjev, višnjev, brestov in hruškov les, redkokdaj pa jelovega. Vendar pa se

je od vseh lesov za izdelavo smučí še najbolj uveljavil bukov les. Iz lesa stare bukve je bilo najlažje cepiti deščice, jih lahko ukriviti in tudi zelo dobro so drsele po snegu. Bukovo drevo je moralo biti posekano med veliko in malo mašo, to je v času med 15. avgustom in 8. septembrom. V tem času posekan les je bil po mnenju Bločanov najlažji, se je najbolj krivil in tudi trden je bil.

Lesi za bloške smučí pa niso zmeraj krivili. Predvsem v prvih časih izdelave teh smučí so najraje v gozdu poiskali kakšno krivo raščeno bukovo drevo in ga obdelali v smučí. Takšna krivina je bila seveda še posebno trdna in se ni nikoli izravnila.

Za krivljene smučí pa so od posekanega drevesnega debla najraje izbrali njegov spodnji del, prvi hlood od korenin navzgor. Nato so primerno dolg hlood preklali čez sredo po dolgem in iz obeh polovic stesali plohe za smučí. Če je bil hlood debelejši, so ga cepili proti sredini tudi na četrtine ali osmine. Najboljši je bil les z roba debla, s periferije. Obtesane plohe so nato skobljali tako dolgo, da so izoblikovali deščice pravih dimenzij in oblik.

Preden so deščice začeli kriviti, so jih ponavadi še omeščali, da so jih lažje oblikovali. Smučí so mehčali na razne načine: zelo star način je parjenje v gnoju. Prednja konca smučí so zakopali v vroč gnoj na dvorišču, kjer so jih pustili 10 do 14 dni. V tem času je gnojna kislina omeščala les. Vendar pa taka v gnoju sparjena krivina ni bila najboljša, saj se je kaj kmalu rada izravnila. Prav tako staro je parjenje smučí na ognju ali v segreti oziroma kurjeni peči. Za tak

postopek so ponavadi uporabljali smučí iz svežega lesa. Če je bil les suh, so ga poprej ovlažili. Na ognju so parili tako, da so prednje konce smučí previdno segrevali nad plamenom tako dolgo, da je les postal voljan za krivljenje. Njegovo sposobnost krivljenja so preskušali že med parjenjem. Kadar pa so parili v peči, je na eni strani gorenj oženj, na drugi so se sušila drva, pripravljena za kurjavo, vrh teh drv pa so poleg drugega parili tudi smučí. Po ustnem izročilu se je les v tem primeru sparil od toplote in vročine v kurjeni peči. Ko se je začelo od lesa kaditi, je to pomenilo, da je parjenje končano. Vzeli so smučí iz peči in jih poskusili ukriviti. Šele kasneje se je uveljavilo parjenje in kuhanje lesa v vreli vodi — in to kar v svinjskem kotlu. To se je zgodilo prvič šele v začetku tega stoletja, prej namreč na Bloški planoti svinjskih kotlov niso poznali, za prašiče in svinje so kuhali kar v večjih ribniških loncih. V manjši meri pa so tudi že prej parili smučí z vročo vodo. S cunjjo, ki so jo poprej namočili v vroči vodi, so močili prednja konca smučí ali pa so kar preprosto vročo vodo polivali po prednjih koncih smučí.

Vendar je bilo parjenje smučí v svinjskih kotlih po pripovedovanju Bločanov najboljše in je kmalu izpodrinilo vse druge načine. Po takem parjenju so se smučí najlažje in najlepše ukrivile in tudi krivina je bolj držala kot vse druge. Smučí so s prednjima koncema vtaknili v svinjski kotel, v katerem je bila voda ali pa kar prašičja hrana. Tako so les kuhali eno do tri ure, včasih tudi manj ali več — ali pa kar tako dolgo kot prašičjo hrano.

Matevž Kordež kot izdelovalec tekaških smučí

Upokojili sta se . . .

Ivanka Smolej

TOZD Športna orodja, doma iz Krnice se je zaposlila v Elanu 15. septembra 1970. leta. Sprva je delala v proizvodnji čolnov, najprej na Fortuni, nato pa v Begunjah. Zadnjih nekaj let je opravljala dela pomožnega mizarja v TOZD Športna orodja, saj ji njeno zdravstveno stanje prejšnjega dela ni več dovoljevalo. Delovne in skromne, kot je bila, se je bodo sodelavci lesnega izdelka vselej spominjali.

Marica Leš

TOZD Vzdrževanje, doma iz Zapuž je bila Elanu zvesta polnih 15 let. Vse od začetka, 24. februarja 1970 je bila zaposlena kot čistilka. Marljivost in doslednost pri delu ter skromnost so njene odlike, zaradi katerih je bila cenjena pri sodelavcih, ki so jo poznali.

Ob odhodu v zasluženi pokoj obema krepko stisnimo roke in jima zaželimo čimveč zdravih in sončnih dni!

Ivanka Smolej se poslavlja od sodelavcev Telovadnega orodja ob odhodu v pokoj

In memoriam

Gordani Miličević

Ob smrti naše sodelavke Gordane Miličević iz butika ELAN v Beogradu, se je spominjamo kot vestne in dobre sodelavke, ki je združevala delo v Elanu od 15. 1. 1979, od ustanovitve butika.

V svojih najlepših ženskih letih, imela jih je komaj 34, ji je nenadna, zavrtna bolezen prekinila življenje. Zapustila je Elan, zapustila je soproga in dve nepreskrbljeni hčerki.

Sodelavci butika v Beogradu smo jo spremili na njeni zadnji poti.

Ostala nam bo v trajnem spominu, svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame

IRME ČRNKO

se zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam TOZD Plastika za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Žalujoča hčerka
Milka Vuzem

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega očeta

ILIJA MATOŠEVIČA

se iskreno zahvaljujem vsem za izrečena sožalja, posebno pa sodelavcem lakirnice za denarno pomoč namesto venca na grob.

Žalujoča hčerka
Marica Galičič

Naši sodelavki Mariji Galli v slovo

la naporno delo in bila svojim sodelavcem poštena prijateljica.

Tudi izven dela je bila na raznih prireditvah skoraj vedno aktivna in je s tem dokazala njeno povezanost k firmi Elan Brnca.

Vzglede nam bo njena dobra volja, potrpežljivost in njeno vedro razpoloženje.

Draga Marija!

Od tebe se poslavljamo z bolečino v srcu, kajti izgubili smo res prijetno prijateljico in dobro sodelavko.

Iskreno se ti zahvaljujemo za vzorno premagovanje vseh problemov in težav.

Tvoja ponižnost in požrtvovalnost nam bo ostala v trajnem spominu.

Želimo, da bi počivala v miru, sorodstvu pa izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci firme
Elan Brnca

Unserer Mitarbeiterin Maria Galli zum Abschied

Nach mehr als fünfjähriger Mitarbeit in unserem Unternehmen hat sich Frau Maria Galli nach kurzer Krankheit für immer von uns verabschiedet.

Als älteste Mitarbeiterin hat sie alle Anfangsschwierigkeiten unserer Firma miterlebt und mitertragen müssen. An ihrem Arbeitsplatz war sie ihren Mitarbeitern gegenüber eine ausgesprochen angenehme Arbeitskollegin.

Ihre Verbundenheit dem Betrieb gegenüber hat sie auch durch ihre Teilnahme an verschiedenen Veranstaltungen außerhalb der Arbeitszeit immer wieder bekundet.

Beispielhaft war ihr immerwährender

Frohsinn und ihre Duldsamkeit.

Liebe Maria!

Gerade von Dir Verabschieden wir uns schweren Herzens, denn mit Dir haben wir eine wirklich angenehme Kollegin und ehrliche Freundin verloren.

Aufrichtig sagen wir Dir Dank für Deine beispielhafte Art und Weise im Ertragen aller Probleme und Schwierigkeiten.

Deine Bescheidenheit und Opferbereitschaft wird uns sicher lange in Erinnerung bleiben.

Mögest Du in Frieden ruhen.

Deine
Arbeitskollegen

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

ALBERTA JESENŠKA

se zahvaljujem sodelavcem TOZD Trgovina za denarno pomoč, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hčerka
Vera Jesenšek

Novice, novice, novice, novice, novice

— Po podatkih iz Gospodarskega vestnika 29. 3. 1985 je ELAN po deviznem prilivu na 39. mestu med slovenskimi SOZD in OZD za leto 1984 (devizni priliv — kliring — pa na 34. mestu).

— V svetovnem akrobatskem pokalu 1984/85 sta tekmovalca iz Kanade z Elan smučmi dosegla:

— enkrat 1. mesto, Bill Keenan, Brecken Ridge (USA);

— enkrat 2. mesto, kombinacija, Cluff Murray, Salen (SWE);

— enkrat 3. mesto, kombinacija, Cluff Murray, Pra Loup (FRA).

— V prvih treh mesecih letos je bilo v INDOK prijavljeno že 14 inovacij, od tega jih kar 8 sega na področje TOZD SMUČI. Naslednja seja komisije za inovacije bo namenjena samo obravnavi predlogov »poživitve« inventivne dejavnosti v tovarni.

— Na razpis o podelitvi priznanja »INOVATOR LETA 1984« Sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva Slovenije smo prijavili Rupar Staneta, ki je dosegel z inovacijo št. 339 lani največji prihranek. Podelitev priznanj je bila na otvoritvi sejma opreme v Ljubljani — 23. 4. 1985.

— Prijavljene so bile 3 inovacije na razpis Raziskovalne skupnosti Radovljica za »INOVATORJA LETA 1984«, in sicer:

— št. 339 Rupar Stane: NOVA IZVEDBA ZGOR. ALU ROBNIKOV;

— št. 384 Selčan Vinko: IZKORIŠČANJE TOPLOTNE ENERGIJE HLADILNE TEHNOLOŠKE VODE;

— št. 410 Mohorč Janez: PRIHRANEK MATERIALA ZA »SR 020«.

Tone Stare

Obisk gostov Mednarodnega festivala televizijskih športnih programov v Elanu

Televiziji v našem fizikalnem laboratoriju TOZD Inštitut

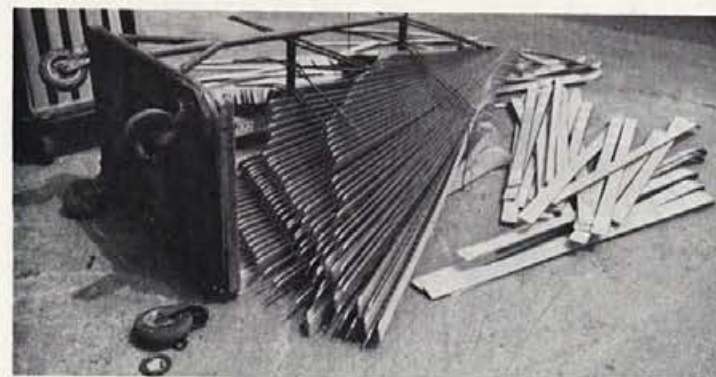
Gašperšič Vojko, sin našega zdomca, ki živi v Avstriji, ima 14 let

Kot ciciban je letos med petimi najboljšimi v Avstriji in je že sedemnajstkrat zmagal na tekmovanju cicibanov

»Robertino«, prvič že z enajstimi leti. Elan ga opremlja že nekaj let

Obisk trenerjev in vodstva jugoslovanske smučarske reprezentance v Elanu

To pa se zgodi, če odpove dotrajano kolo! Ni prvič!

Janez Mulej pri servisu motorja za čolne

UREDNIŠKI ODBOR: Knafelj Slavko (odgovorni urednik), Mulej Stanko, Jeglič Tone, Mertelj Marjan, Vidic Zdravko, Urbanc Janez, Rupar Marija, Rauh Bojan, Vrčon Iztok.

Naša Smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije št. 421 — 7 — 72); naklada: 1700 izvodov.

Dopisujte